

การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงาน
บริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ภัทรพงศ์ ฐิติกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

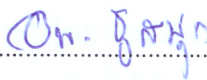
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ภัทรพงศ์ ฐิติกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แฟร์รี่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.อัมพล ชูสนุก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์)

..... กรรมการ
(ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แฟร์รี่)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรรัตน์ วิริยะสีบงศ์)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณี พิมาพันธุ์ศรี)

วันที่ ๒๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ลือภินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ตั้งแต่การกำหนดหัวข้อการวิจัย แนวทางการทำวิจัย จนกระทั่งสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ที่สอนในระดับปริญญาโททุกท่าน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการและการทำงานที่เกี่ยวข้องที่ประสานงานและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยเสมอมา นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่แผนกการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานแจกแบบสอบถาม ตลอดจนขอบคุณพนักงานทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม รวมถึงขอขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทุกท่านที่ไม่ได้ระบุนามถึง ซึ่งให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

และที่สำคัญที่สุด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจไม่สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี หากปราศจากกำลังใจจากบิดา มารดา และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ส่งเสริมและสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณของบิดา มารดา รวมถึงคุณครู อาจารย์และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน และผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อไป

ภัทรพงศ์ ลีติกุล

58920253: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; บช.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล/ ลักษณะการเป็นหนี้/ พนักงาน
บริษัทเอกชน/ นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้/ ระยอง

ภัทรพงศ์ จิตติกุล: การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะ
การเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง (THE
PERCEPTION OF PERSONAL FINANCIAL MANAGEMENT AFFECTING OBLIGATION
OF EMPLOYEES IN AMATA CITY INDUSTRIAL ESTATE, RAYONG PROVINCE)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วรรณภา ลือกิตินันท์, Ph.D., กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่,
Ph.D., 78 หน้า. ปี พ.ศ. 2563

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล
ที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัด
ระยอง กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 400 คน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้
จังหวัดระยอง ใช้การเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยเริ่มจากการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า
จากนั้นเลือกตัวอย่างแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
วิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติก ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วน
บุคคล ด้านการออมเงินและด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของ
พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ
สมการถดถอยโลจิสติกสามารถพยากรณ์ความถูกต้องของการเป็นหนี้ของพนักงานได้ร้อยละ 49.00

58920253: MAJOR: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT, MBA.
(HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)

KEYWORDS: PERSONAL FINANCIAL MANAGEMENT / PRIVATE DEBT
CHARACTERISTICS / COMPANY EMPLOYEES / AMATA
CITY INDUSTRIAL ESTATE / RAYONG

PATTARAPONG THITIKUL: THE PERCEPTION OF PERSONAL
FINANCIAL MANAGEMENT AFFECTING OBLIGATION OF EMPLOYEES IN
AMATA CITY INDUSTRIAL ESTATE, RAYONG PROVINCE. ADVISORY
COMMITTEE: WANNAPA LUEKITINAN, Ph.D., KANVALAI NONTAKAEW
FERRY, Ph.D., 78 P.2020

The research aimed to study perception of personal financial management affecting obligation of employees in Amata city industrial estate, Rayong province. The sample consisted of 400 employees in Amata City Industrial Estate, Rayong Province. The multiple random sampling was employed. The first step was quota sampling and followed by convenience sampling. The research tool using to gather the data was questionnaire. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and logistics regression. The finding revealed perception of saving and perception of retirement planning significant affected to employee obligation. Moreover, the logistics equation could predict the employee obligation correctly at 49.00%.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล.....	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผล.....	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก.....	66
ภาคผนวก ข.....	71
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้.....	13
2-2 วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล.....	26
3-1 การเก็บแบบสอบถามโดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิตามสัญชาติขององค์กร.....	34
3-2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	37
4-1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างพนักงานเอกชนในนิคมอุตสาหกรรม อมตะซิตี้ จังหวัดระยอง (n = 400).....	41
4-2 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง.....	43
4-3 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการหารายได้.....	44
4-4 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการใช้จ่ายเงิน.....	45
4-5 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการออมเงิน.....	46
4-6 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการลงทุน.....	47
4-7 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคต ยามปลดเกษียณ.....	48
4-8 ข้อมูลจำนวนและร้อยละลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคม อุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง.....	48
4-9 ค่า VIF (Variance Inflation Factor) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ..	49
4-10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง.....	50
4-11 การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสมการกับลักษณะการเป็นหนี้.....	50
4-12 การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่ใช้ในสมการ.....	51
4-13 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแบบจำลองความถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-14 การประเมินความเหมาะสมของตัวแปรสมการที่ใช้พยากรณ์.....	53
5-1 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	55
ผ-1 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล.....	91

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2-1 รูปแบบของการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น พบว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีในไตรมาส 3/2562 อยู่ที่ร้อยละ 79.10 และ หนี้ครัวเรือนไทยระหว่างปี พ.ศ. 2540-2559 เติบโตด้วยอัตราเฉลี่ยต่อปีที่ร้อยละ 8.30 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2562) รวมทั้งยังพบข้อมูลว่าผู้มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน มีภาระหนี้สินของครัวเรือนร้อยละ 97.00 เฉลี่ย 131,480 บาท/ครัวเรือน ภาระผ่อนชำระ 5,080 บาทต่อเดือน ซึ่งมีสัดส่วนเป็นหนี้ในระบบร้อยละ 46.40 และหนี้นอกระบบร้อยละ 53.60 โดยเป็นการกู้ในส่วนที่เป็นทรัพย์สินถาวร เช่น ยานพาหนะ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น และพฤติกรรมการใช้จ่ายในปัจจุบันของแรงงานเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับพบว่าใช้จ่ายเท่ากับรายได้ร้อยละ 50.70 ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ร้อยละ 13.70 และใช้จ่ายมากกว่ารายได้ที่ได้รับร้อยละ 35.60 โดยภาพรวมสถานการณ์ทางการเงินของแรงงานมีปัญหารายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายถึงร้อยละ 82.80 และไม่มีปัญหาทางการเงินร้อยละ 17.20 (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2562)

ทั้งนี้ปัญหาหนี้สินส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานอย่างมากทั้งในด้านครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม เช่น การเป็นหนี้สินของตนเองและครอบครัวส่งผลทำให้เกิดความเครียดจนทำให้มีปากเสียงหรือทะเลาะกับคนในครอบครัว บั่นทอนทำให้สุขภาพแย่ลง ไม่มีกำลังใจในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรในภาพรวมย่อมแย่ลง (นาวิกศาสตร์, 2557) โดยในงานวิจัยของนฤมล อินทโธม (2554) ที่ศึกษาผลกระทบของภาระหนี้สินของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบุว่าหนี้สินมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

โดยหนี้สินเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุราชการ บุคคลในอุปการะ เป็นต้น (ชญญา ประสุรกี, 2557) หรืออาจเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ ลักษณะนิสัยพฤติกรรมของลูกหนี้ รวมถึงเกิดจากสภาพสังคม ระบบของสถาบันการเงินและการที่ประชาชนไม่ได้รับการศึกษา (ฐานิตา มีลา, 2556) ซึ่งจากข้อมูลความรู้ในเรื่องการบริหารการเงิน โดยจากการสำรวจของทักษะทางการเงินของคนไทยทั่วประเทศ พบว่า คนไทยมีคะแนนทักษะทางการเงินเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58.50 ของคะแนนเต็ม 22 คะแนน ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 14 ประเทศที่ร่วมโครงการสำรวจขององค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 62.30 (ธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทย, 2556) จึงจำเป็นจะต้องส่งเสริมความรู้ในการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านการเงิน

การแก้ปัญหาหนี้สินด้วยการให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง การสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ทักษะ และพฤติกรรม ในลักษณะที่มีผลให้บุคคลเกิดการตัดสินใจทางการเงินที่ดี อันเป็นผลให้บุคคลมีสุขภาพทางการเงินที่ดี เช่น มีความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะพื้นฐานและความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน สามารถนำความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติเพื่อให้ตัดสินใจเลือกใช้ได้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง มีวินัยทางการเงิน รู้จักวางแผนทางการเงิน และสามารถบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556)

นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง เป็นนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคตะวันออกและอยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC : Eastern Economic Corridor) เนื้อที่ประมาณ 16,895 ไร่ มีบริษัทตั้งอยู่เกือบ 300 บริษัท พนักงานกว่า 50,000 คน ห่างจากท่าเรือแหลมฉบัง 27 กิโลเมตรและห่างจากสนามบินสุวรรณภูมิ 99 กิโลเมตร ประกอบด้วยธุรกิจอุตสาหกรรมหลายประเภท เช่น ผลิตภัณฑ์ส่วนยานยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยางรถยนต์ อาหารแช่แข็ง อาหารสัตว์ กระจก เหล็ก เครื่องมือแพทย์ เป็นต้น (Siam Gazette, 2017)

จากความเป็นมาข้างต้นหากพนักงานบริษัทเอกชนมีการวางแผนด้านการเงินที่ดี ซึ่งการวางแผนด้านการเงินที่ดีนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การหารายได้ การออม การใช้จ่าย การลงทุน เป็นต้น ซึ่งพนักงานสามารถนำไปปรับใช้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การรับรู้ส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ก็ส่งผลให้พฤติกรรมด้านการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน และกระทบต่อการเป็นหนี้สินที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่องการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้รับ ไปกำหนดแนวทางการวางแผนแก้ไข หรือเพิ่มการรับรู้การบริการจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลและแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงาน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐบาลหรือสถาบันการเงิน สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดนโยบายการจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

คำถามการวิจัย

การรับรู้เรื่องการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง หรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดสมมติฐานในการวิจัย คือ “ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน” โดยจำแนกเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

1. ระดับการรับรู้ด้านการหารายได้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน
2. ระดับการรับรู้ด้านการใช้จ่ายเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน
3. ระดับการรับรู้ด้านการออมเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน
4. ระดับการรับรู้ด้านการลงทุนของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน
5. ระดับการรับรู้ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ตัวแปรอิสระ มี 2 ตัวแปร คือ

1.1.1 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ซึ่งได้มาจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1.1.1.1 ด้านการหารายได้ (Earning)

1.1.1.2 ด้านการใช้จ่ายเงิน (Spending)

1.1.1.3 ด้านการออมเงิน (Saving)

1.1.1.4 ด้านการลงทุน (Investing)

1.1.1.5 ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement and Estate Planning)

1.2 ตัวแปรตาม คือ ลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง จำแนกเป็น 3 ลักษณะ

1.2.1 ไม่เป็นหนี้

1.2.2 เป็นหนี้ดี

1.2.3 เป็นหนี้ไม่ดี

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

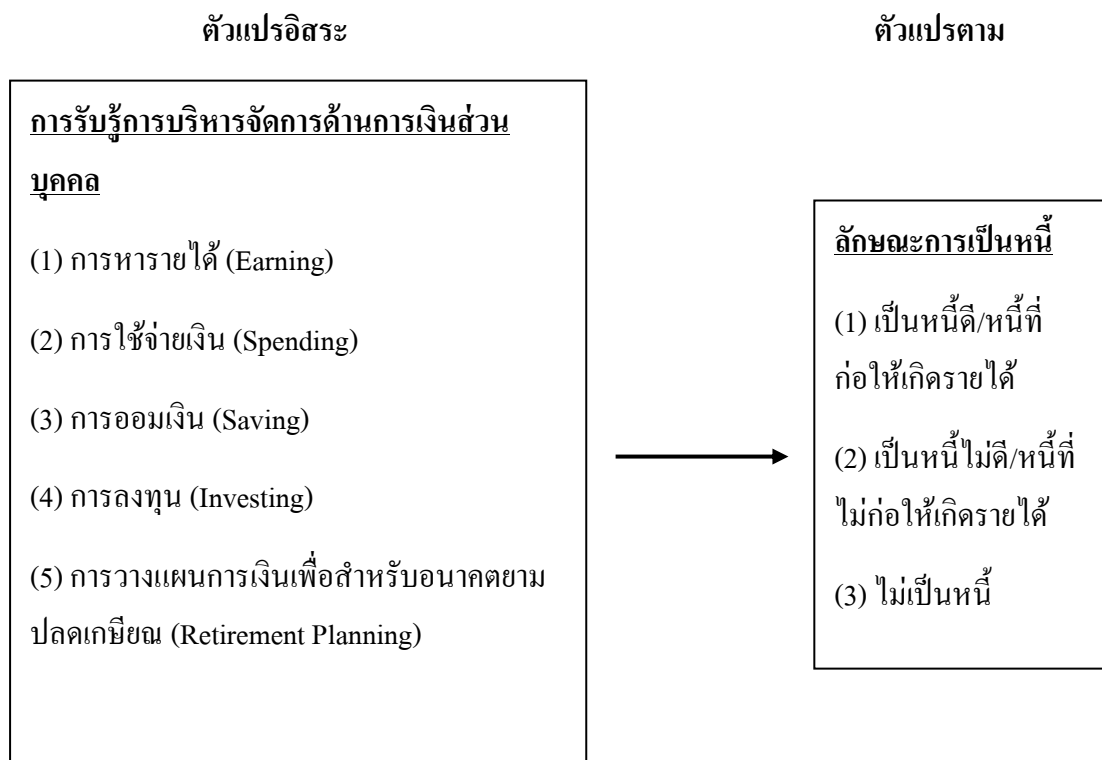
2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวนทั้งสิ้น 278 บริษัท มีจำนวนพนักงานประมาณ 50,000 คน (Siam Gazette, 2017)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 385 คน ซึ่งเก็บเพิ่มเติมอีก 15 ชุด รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด และเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานภาคเอกชนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปกำหนดเป็นแนวทางการวางแผนแก้ไขปัญหาปัญหาหนี้สินของพนักงาน หรือเพิ่มการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลทั้ง 5 ด้าน คือ การหารายได้ (Earning) การใช้จ่ายเงิน (Spending) การออมเงิน (Saving) การลงทุน (Investing) และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning)

2. พนักงานบริษัทเอกชนสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น เพิ่มระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลทั้ง 5 ด้าน คือ การหารายได้ (Earning) การใช้จ่ายเงิน (Spending) การออมเงิน (Saving) การลงทุน (Investing) และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning) โดยสามารถนำความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติ

เพื่อให้ตัดสินใจเลือกใช้ได้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง มีวินัยทางการเงิน รู้จักวางแผนทางการเงิน และสามารถบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สถาบันการเงินต่าง ๆ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางกลยุทธ์ด้านการตลาดหรือการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลกับพนักงานบริษัทเอกชนทั้ง 5 ด้าน คือ การหารายได้ (Earning) การใช้จ่ายเงิน (Spending) การออมเงิน (Saving) การลงทุน (Investing) และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning) เพื่อเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต

4. องค์กรหรือสถานประกอบการที่สนใจ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในอนาคต รวมถึงการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลและลักษณะการเป็นหนี้สินของพนักงานบริษัทเอกชนหรือประชาชนทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนี้สิน หมายถึง ความผูกพันหรือความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวพันระหว่างบุคคล ซึ่งส่งผลให้อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องชำระหนี้ให้อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งหนี้เป็น 2 ประเภท

1. หนี้ดี หมายถึง หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ หนี้ที่มีประโยชน์ต่อตัวผู้เป็นหนี้ เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว เช่น หนี้เพื่อการศึกษา ซื้อบ้าน หนี้เพื่อการลงทุน เป็นต้น

2. หนี้ไม่ดี หมายถึง หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หนี้ที่ไม่ช่วยเพิ่มรายได้ ไม่มีประโยชน์ในอนาคต เป็นของใช้แล้วหมดไป เช่น หนี้เพื่อการอุปโภค บริโภค ซื้อของเกินความจำเป็น อาทิ หนี้บัตรเครดิต ผ่อนโทรศัพท์มือถือ ซื้อรถ เป็นต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เพศ หมายถึง เพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศชายและเพศหญิง
2. อายุ หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่เกิดจนถึงปีที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 5 ช่วงอายุ คือ ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี

4. จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ หมายถึง บุคคลที่ให้ความดูแลด้วยการให้เงิน เพื่อการเลี้ยงดู หรือช่วยเหลือเกื้อกูลด้านการเงิน ทั้งด้านการศึกษา การดำรงชีพ รวมถึงการดูแลสุขภาพและรักษาพยาบาล

5. รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน หมายถึง เงินหรือสิ่งของที่สมาชิกทุกคนในครัวเรือนได้รับมาจากการทำงานและรายได้จากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่จากการทำงาน ได้แก่ ค่าจ้าง/เงินเดือน (รวมผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารเงินกำไรจากการค้าขาย เป็นต้น ทั้งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจำและที่เกิดขึ้นไม่เป็นประจำ

6. ตำแหน่ง ระดับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ พนักงาน/เจ้าหน้าที่ (Operator/Staff) หัวหน้างาน (Supervisor/Leader) และผู้จัดการ (Manager)

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้รับสาร มีการรับสิ่งเร้าหรือสารทางอวัยะรับสัมผัส โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้และพื้นฐานส่วนบุคคล ในการแปลความหมายซึ่งจะสัมพันธ์กันระหว่างเรื่องความเข้าใจการคิดการรู้สึกความจำการเรียนรู้และการตัดสินใจ รวมถึงทำให้เกิดความรู้ซึ่งในที่นี้ คือ การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การวางแผนในการบริหารจัดการด้านการเงินของส่วนบุคคลหรือรวมไปถึงครอบครัวอย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ ประกอบไปด้วยกิจกรรมด้านการเงินต่าง ๆ อาทิ การหารายได้ การใช้เงิน การออมเงิน การลงทุน และการวางแผนสำหรับการเกษียณอายุ เป็นต้น

1. การหารายได้ หมายถึง พนักงานมีการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต แต่ไม่ละทิ้งการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น และมีการจัดหางบการเงินส่วนบุคคลผ่านการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบสถานภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่าง ๆ และมั่นใจว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่าย

2. การใช้จ่ายเงิน หมายถึง พนักงานมีการตั้งงบประมาณก่อนใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ สรุปการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ คิดไตร่ตรองก่อนซื้อไม่จำเป็นก็ไม่ซื้อ ทั้งนี้จะไม่รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสะสมทุนและการออม เช่น ค่าซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดินและของมีค่าต่าง ๆ

3. การออมเงิน หมายถึง พนักงานมีเงินที่เก็บออมมาจากรายได้ เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ว่างงาน เป็นต้น หรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อควานบ้าน ควานรถ ท่องเที่ยว หรือเก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน และมีการออมก่อนการใช้จ่าย (รายได้-เงินออม = ค่าใช้จ่าย) โดยมีวิธีการในการออม เช่น การฝากธนาคาร หยอดกระปุกออมสิน เป็นต้น

4. การลงทุน หมายถึง พนักงานมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย และรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุน หุ้น พันธบัตร รวมถึงการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้พนักงานรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่าง ๆ

5. การวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ หมายถึง การวางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินในช่วงทำงาน เพื่อนำมาใช้หลังจากที่หยุดทำงานแล้ว ซึ่งพนักงานจะมีการคาดการณ์อายุที่ต้องการจะเกษียณ ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ ประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ประมาณการรายได้หลังเกษียณ วางแผนการออมเพื่อการเกษียณ มีวิธีการต่าง ๆ เช่น ฝากประจำ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน

1.1 สถานการณ์หนี้สิน

ปัจจุบันหนึ่งในสามของประชากรไทยมีหนี้ในระบบ และมีหนี้ประมาณ 147,068 บาทต่อคน ซึ่งเป็นอันดับที่ 3 ของเอเชีย-แปซิฟิก รองจากประเทศออสเตรเลีย และประเทศเกาหลีใต้ และคนไทยที่มีหนี้จะมีหนี้เสียร้อยละ 20.00 และมีค่ากลางของปริมาณหนี้เสียอยู่ที่ 56,529 บาทต่อคน (โสมรัศม์ จันทรัตน์, 2560.) หนี้สินครัวเรือนไทยระหว่าง พ.ศ. 2540 - 2559 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีที่ร้อยละ 8.30 (CAGR : Compound Annual Growth Rate) ชะลอลงจากร้อยละ 12.20 ในช่วง พ.ศ. 2537 -2539 อย่างไรก็ตามสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49.20 ต่อจีดีพีในพ.ศ. 2540 สู่อัตราร้อยละ 78.60 ต่อจีดีพี ณ สิ้นไตรมาส 1/2562

ปัญหาหนี้สิน และรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายของแรงงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนของประเทศ และภาวะหนี้สินของแรงงาน พบว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีในไตรมาส 1/2562 อยู่ที่ร้อยละ 78.60 ต่อจีดีพี จากการสำรวจสถานภาพแรงงานไทยผู้มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน พบว่า แรงงานมีภาระหนี้ของครัวเรือนร้อยละ 97.00 เฉลี่ย 131,480 บาทต่อครัวเรือน ภาระผ่อนชำระ 5,080 บาทต่อเดือน ซึ่งมีสัดส่วนเป็นหนี้ในระบบร้อยละ 46.40 และหนี้นอกระบบร้อยละ 53.60 โดยเป็นการกู้ในส่วนที่เป็นทรัพย์สินถาวร เช่น ยานพาหนะที่อยู่อาศัย เป็นต้น พฤติกรรมการใช้จ่ายในปัจจุบันของแรงงาน เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับพบว่า ใช้

จ่ายเท่ากับรายได้ ร้อยละ 50.70 ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ร้อยละ 13.70 และใช้จ่ายมากกว่ารายได้ที่ได้รับร้อยละ 35.60 โดยภาพรวมสถานการณ์ทางการเงินของแรงงานมีปัญหาทางการเงินร้อยละ 82.80 และไม่มีปัญหาทางการเงินร้อยละ 17.20 (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2562) จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าหนี้สินของคนไทยรวมถึงหนี้สินของแรงงานไทย อยู่ในระดับที่สูง การเป็นหนี้และมีหนี้เสียอาจสร้างผลกระทบทั้งต่อตัวผู้กู้ทั้งในส่วนของสุขภาพ ความเครียด คุณภาพชีวิต

1.2 แนวคิดเรื่องหนี้สิน

หนี้สิน หมายถึง การผูกพันหรือความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวพันระหว่างบุคคล โดยมีภาระหน้าที่ที่ลูกหนี้ต้องชำระคืนเจ้าหนี้ในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของตัวเงิน (สุกานดา กลิ่นขจร และนรรรัฐ รื่นกวี, 2556 : สาริษฐ์ โพธิ์ศรี, 2557) เป็นความผูกพันในทางกฎหมายและเจ้าหนี้อาจมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 194 ซึ่งเจ้าหนี้และลูกหนี้อาจมีมากกว่าหนึ่งคนก็ได้ตามแต่ตกลงกัน (สาริษฐ์ โพธิ์ศรี, 2557) โดยการเกิดหนี้เกิดจากการที่ลูกหนี้ไปทำการเช่าซื้อ ซื้อสินค้าเงินจำนำ จำนอง เป็นต้น (พฤดีกรรมาการเป็นหนี้ของครัวเรือนเกษตร, 2554) ซึ่งเจ้าหนี้และลูกหนี้จะทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือตกลงกันปากเปล่า (สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน, 2558)

จากความหมายของหนี้สิน ผู้วิจัยจึงสรุปว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระหน้าที่ระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ ที่มีความผูกพันหรือความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวพันกัน ซึ่งส่งผลให้อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องชำระหนี้ให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือตกลงกันโดยวาจา โดยเจ้าหนี้อาจมีสิทธิในการเรียกร้อง หรือทวงถามให้ลูกหนี้ทำการชำระหนี้

1.3 ประเภทของหนี้สิน

การแบ่งประเภทของหนี้สิน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ หนี้ในระบบและหนี้นอกระบบ

1.3.1 หนี้ในระบบ หมายถึง เป็นหนี้ที่ลูกหนี้ทำกับสถาบันการเงินหรือธนาคารที่มีกฎหมายรับรองและควบคุมอยู่ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า หนี้ในระบบว่า หมายถึง หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ การกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินที่กู้ยืมไปใช้เพื่อการจับจ่ายใช้สอยต่าง ๆ หรือเพื่อประกอบธุรกิจ ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ไม่เกินร้อยละ 15.00 ต่อปีหรือตามประกาศ/คำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในขณะนั้น สำหรับเจ้าหนี้

ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank) ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยได้ไม่เกินอัตราร้อยละ 15.00 ต่อปี และเมื่อรวมกับค่าธรรมเนียมค่าบริการและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แล้วต้องไม่เกินร้อยละ 28.00 ต่อปี เป็นการกู้ยืมที่ถูกต้องตามกฎหมายโดยมีการทำสัญญาเงินกู้ไว้เป็นหลักฐาน มีจำนวนหนี้สินและอัตราดอกเบี้ยที่ชัดเจน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556 : วรรคผล วรรควรรค และคณะ, 2554)

1.3.2 หนี้นอกระบบ หมายถึง หนี้ที่ทำกับเจ้าหนี้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน หรือผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ฐานิตา มีลา, 2556; สุรางค์รัตน์ จำเนียรพล, 2557) เป็นการกู้ยืมแบบตัวเงินและสิ่งของ (สุรางค์รัตน์ จำเนียรพล, 2557) เป็นหนี้ที่เกิดจากบุคคลทั่วไป นายทุนเงินกู้นอกระบบ ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีการติดตามกำกับดูแลจากทางภาครัฐ (วรรคผล วรรควรรค และคณะ, 2554)

1.4 สาเหตุของการเป็นหนี้

นักวิชาการได้สรุปสาเหตุของการเกิดหนี้สินไว้หลายสาเหตุ แต่โดยสาเหตุหลักแบ่งเป็น 2 สาเหตุ คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก (ประสิทธิ์ ผาสุก, 2550)

1.4.1 ปัจจัยภายในที่เป็นสาเหตุในการก่อหนี้

1.4.1.1 พฤติกรรมการก่อหนี้เพื่อการบริโภคของครัวเรือน และการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว หารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ไม่ลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย จนส่งผลต่อด้านการเงินส่วนบุคคล มีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการที่สูงกว่าความจำเป็นพื้นฐานของการดำรงชีพ จากลักษณะนิสัยในการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยไม่เหมาะสมกับฐานะของตน หรือขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงิน เช่น การซื้อโทรศัพท์มือถือราคาแพง การไปเที่ยวต่างประเทศ การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต เป็นต้น (พรภัทร อินทรวรพัฒน์, 2557 ; ภัทรพร กิจชัยนุกูล, 2556 ; วรากรณ์ สามโกเศศ, 2556 ; กฤตกร จินดาวัฒน์, 2559) โดยมีการคาดการณ์รายได้ในอนาคต ที่ทัศนคติเชิงบวกต่อการเป็นหนี้ กล่าวคือ มีการคาดหวังรายได้ในอนาคตไว้สูง มีการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย มีการขอความช่วยเหลือทางการเงินจากบุคคลรอบข้างตลอดเวลา ไม่มีการบริหารเงิน ไม่ตระหนักที่จะออมเงิน จนเกิดปัญหาหนี้สิน (พรภัทร อินทรวรพัฒน์, 2557) ซึ่งเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ก่อหนี้เอง (ขรรค์ชัย อนันตสมบูรณ์, ม.ป.ป.)

1.4.1.2 ความยากจน เนื่องจากมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย รวมไปถึงการไม่มีมรดกหรือทรัพย์สิน (กฤตกร จินดาวัฒน์, 2559; วรากรณ์ สามโกเศศ, 2556) แต่มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตสูง เช่น การเช่าที่ดินเพื่อทำการเกษตร หรือเช่าที่อยู่อาศัย (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2556)

1.4.1.3 ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการเป็นหนี้โดยผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังนี้

1) เพศ จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายของ ศิริินภา โภคาพานิชย์และสัญญา เคนาภูมิ (2560) พบว่า เกษตรกรหญิงชายมีความคิดเห็นต่างกัน โดยส่วนใหญ่ เกษตรกรหญิงมีการเก็บออมเงิน และจัดทำบัญชีครัวเรือนแบ่งค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นที่จะต้องใช้อุปโภค บริโภคซึ่งมีความละเอียดมากกว่าเกษตรกรชาย

2) อายุ จากการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการก่อหนี้ของข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคาม ของ ชัญญา ประสุรัรักษ์ (2557) พบว่า เมื่อข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคามมีอายุมากขึ้น ภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบมีมากขึ้นและความมีหนี้มีดาในสังคมที่มากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการใช้จ่ายที่สูงขึ้นตาม จึงมีความจำเป็นต้องก่อหนี้เป็นผลทำให้จำนวนภาระหนี้สินสูงขึ้นตามอายุที่มากขึ้น

3) การศึกษา โดยการศึกษาของ สาวิตรี รังสิภัทร์และคณะ (2554) พบว่าสาเหตุของการเป็นหนี้สิน เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริินภา โภคาพานิชย์ และสัญญา เคนาภูมิ (2560) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรอำเภอท่าบ่อจังหวัดหนองคายคือ ด้านเพศและการศึกษา ส่งผลต่อภาระหนี้แตกต่างกันและสอดคล้องกับธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) ที่ว่าเมื่อบุคคลมีการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ต่างมีความคิดหลายมุมมอง บางคนที่มีความรู้มากขึ้นก็ต้องการมีบ้านที่ใหญ่โต มีรถราคาแพง เพื่อเพิ่มฐานะทางสังคมและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อคะแนนทักษะ ความรู้ และพฤติกรรมทางการเงินที่ค่อนข้างชัดเจน

4) จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน จากการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการก่อหนี้ของข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคาม ของ ชัญญา ประสุรัรักษ์ (2557) ระบุว่า เมื่อข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคาม มีบุคคลในอุปการะที่มากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการการใช้จ่ายของบุคคลในอุปการะสูงขึ้นตาม จึงมีความจำเป็นต้องก่อหนี้ เพื่อนำมาใช้จ่าย เป็นผลทำให้จำนวนภาระหนี้สินสูงขึ้นตามบุคคลในอุปการะซึ่งสอดคล้องกับ พรหมมินทร์ บัวชื่นบาล (2550) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นหนี้เพราะการศึกษาของบุตร ธิดา

5) รายได้ จากการศึกษาวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจกรณีศึกษาข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลางของ ธิดา ว่องวันดี (2550) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูง มีแนวโน้มในการก่อหนี้มากกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำ แต่ในทางกลับกันธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) ที่สำรวจเรื่องทักษะทางการเงินของคนไทยทั้งประเทศโดยผลการศึกษา พบว่า บุคคลที่มีระดับ

การศึกษาและรายได้ที่ต่ำ รวมทั้งการมีอาชีพที่มีรายได้ต่ำ จะมีคะแนนทักษะทางการเงินต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่งผลต่อการเป็นหนี้ และสอดคล้องกับ ชัยญา ประสุรักษ์ (2557) ซึ่งระบุว่าผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำ ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการบริโภค จึงต้องก่อหนี้เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการบริโภค จึงส่งผลให้จำนวนภาระหนี้สินสูง

6) ตำแหน่งหน้าที่ จากการศึกษาของ ธิดา ว่องวันดี (2550) พบว่าระดับตำแหน่งหน้าที่ที่สูงจะมีค่าตอบแทนหรือรายได้สูง ทำให้มีความสามารถทางการกู้ยืมและการชำระหนี้ ทำให้มีแนวโน้มในการก่อหนี้สินเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2-1 วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้	ศรินภา โภคาพานิชย์ และ ตัณญา เคนาภูมิ (2560)	ชัยญา ประสุรักษ์ (2557)	ธิดา ว่องวันดี (2550)	ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)	สาวตรี รังสิภัทร์ และคณะ (2554)	พรหมมินทร์ บัวชันบาล และคณะ (2557)	รวม
(1) เพศ	/						1
(2) อายุ		/					1
(3) ระดับการศึกษา	/			/	/		3
(4) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ต้องอุปการะ	/	/				/	3
(5) รายได้		/	/	/			3
(6) ตำแหน่ง			/				1

จากการสังเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ทั้งหมด 6 ปัจจัย พบว่า มีงานวิจัยและนักวิชาการที่พบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ 6 ปัจจัย คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ต้องอุปการะ รายได้ และตำแหน่ง

1.4.2 ปัจจัยภายนอกที่เป็นสาเหตุในการก่อหนี้

1.4.2.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการเป็นหนี้สิน เศรษฐกิจขยายตัวดี ได้เพิ่มบรรยากาศแห่งการลงทุน ภาคเอกชนมีความมั่นใจในอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับทำให้การลงทุนต่าง ๆ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การจ้างงานเพิ่มขึ้น รายได้ของประชาชนมีมากขึ้นครัวเรือนใช้เงินออมผลักดันให้การบริโภคขยายตัว การกู้ยืมของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจึงขยายตัวขณะที่ในช่วงกลางของวัฏจักรเศรษฐกิจ เศรษฐกิจชะลอตัวจนทำให้ภาคเอกชนต้องชะลอการลงทุน เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มกับความเสี่ยงที่จะตัดสินใจลงทุนทำให้การจ้างงานลดลง ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้มีความต้องการกู้ยืมมากขึ้นรวมถึงผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ เช่น ปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นรายได้หลักของครอบครัวมีราคาขึ้นๆ ลงๆ ไม่นั่นเองจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินได้ (กฤตกร จินดาวัฒน์, 2559 : ภัทรพร กิจชัยนุกูล, 2556 : สาวิตรี รังสิภัทร์, 2554)

1.4.2.2 นโยบายของรัฐและการเข้าถึงบริการทางการเงินที่ง่ายขึ้น จากการกระจายตัวที่ดีขึ้นของผู้ให้บริการทางการเงินกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาของสถาบันการเงิน โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความหลากหลายช่องทางให้บริการทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีความสะดวกและมีต้นทุนที่เหมาะสมในการเข้าถึงบริการทางการเงินมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการสร้างความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตรงกับความต้องการของครัวเรือนให้มากขึ้น ประกอบกับครัวเรือนมีความรู้ความเข้าใจทางการเงินดีขึ้น ทำให้ครัวเรือนเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น รวมถึงนโยบาย เงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่ในบางช่วงเวลาจะมีมาตรการส่งเสริมการกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้กับประชาชน (ภัทรพร กิจชัยนุกูล, 2556 : สาริษฐ์ โพธิ์ศรี, 2557)

1.4.2.3 เหตุฉุกเฉิน ความจำเป็นเร่งด่วน เช่น การเจ็บป่วยของตัวลูกหนี้และคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง ทำให้มีความจำเป็นต้องใช้เงิน แม้ว่ารัฐจะมีนโยบายลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล โดยมีระบบสวัสดิการในการรักษาพยาบาลแก่ประชาชน แต่ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา คนเจ็บป่วยส่วนใหญ่ ไม่ได้อยู่ที่ค่ารักษาพยาบาลเท่านั้น ยังมีค่าใช้จ่ายส่วนอื่นๆ ที่การดำเนินการของรัฐไม่ครอบคลุม หรือในกรณีอื่นๆ ได้แก่ เหตุฉุกเฉินเร่งด่วน เช่น ค่าเทอมลูกช่วง

เปิดทอม บ้านประสบปัญหา เช่น น้ำท่วม เป็นต้น (สาริษฐ์ โพธิ์ศรี, 2557 : สุกานดา กลิ่นขจร และนรรรัฐ รื่นกวี, 2555)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเป็นหนี้ คือ ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมหรือกำหนดได้ด้วยตนเอง เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม นโยบายของรัฐ เหตุฉุกเฉิน ความจำเป็นเร่งด่วน เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการเป็นหนี้ที่จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

1.5 ลักษณะของการเป็นหนี้

ลักษณะของการเป็นหนี้ มีทั้งเป็นผลดีและผลกระทบต่อผู้ที่เป็นหนี้ ถ้ารู้จักเป็นหนี้ให้ถูกวิธี หนี้ก็อาจจะกลายเป็นเครื่องมือสร้างความมั่งคั่งให้กับผู้เป็นหนี้ได้ ในทางตรงกันข้าม หากไม่รู้จักบริหารจัดการหนี้สินก็จะส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินได้ ดังนั้นหนี้จึงมีทั้งหนี้ดีและหนี้ไม่ดี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

1.5.1 หนี้ดีหรือหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ หมายถึง หนี้ที่ทำให้เกิดรายได้ สร้างอนาคต สร้างอาชีพ หรือความมั่นคงระยะยาว เช่น หนี้เพื่อการศึกษา ซื้อบ้าน ซื้ออุปกรณ์หรือลงทุนประกอบอาชีพ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560: ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557) แม้มีหนี้ดี หนี้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่ถ้าเป็นการก่อหนี้ที่เกินตัวก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาด้านการเงินได้เช่นกัน เพราะไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557)

1.5.2 หนี้ไม่ดีหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หมายถึง หนี้ที่เกิดจากการซื้อของใช้แล้วหมดไป ไม่ช่วยสร้างรายได้ เช่น หนี้เพื่อการอุปโภค บริโภค ซื้อสินค้าเกินฐานะของตนเอง เป็นต้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560) อย่างไรก็ตามหนี้บางประเภทอาจเป็นหนี้ดีของบุคคลหนึ่ง แต่กลับเป็นหนี้เลวของอีกบุคคลหนึ่ง (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557) เช่น หนี้เพื่อซื้อรถยนต์ สาเหตุที่ทำให้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพราะ มูลค่าของรถยนต์นอกจากลดลงตลอดแล้ว ก็อาจก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือหนี้สินอื่นตามมา เช่น ค่าน้ำมัน ค่าประกัน ค่าซ่อมบำรุง เป็นต้น แต่ถ้าซื้อรถมาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ หรือรถยนต์คันใหม่ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ก็นับว่าหนี้เพื่อซื้อรถยนต์เป็นหนี้ดี หรือหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้

จากความหมายของหนี้ดีและหนี้ไม่ดี จึงสรุปความหมายได้ ดังนี้

หนี้ดี/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ หมายถึง หนี้ที่มีประโยชน์ต่อตัวผู้เป็นหนี้ เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว เช่น หนี้เพื่อการศึกษา ซื้อบ้าน หนี้เพื่อการลงทุน เป็นต้น

หนี้ไม่ดี/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ หมายถึง หนี้ที่ไม่ช่วยเพิ่มรายได้ ไม่มีประโยชน์ในอนาคต เป็นของใช้แล้วหมดไป เช่น หนี้เพื่อการอุปโภค บริโภค ชื่อของเกินความจำเป็น อาทิ หนี้บัตรเครดิต ผ่อนโทรศัพท์มือถือ ช้อรต เป็นต้น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

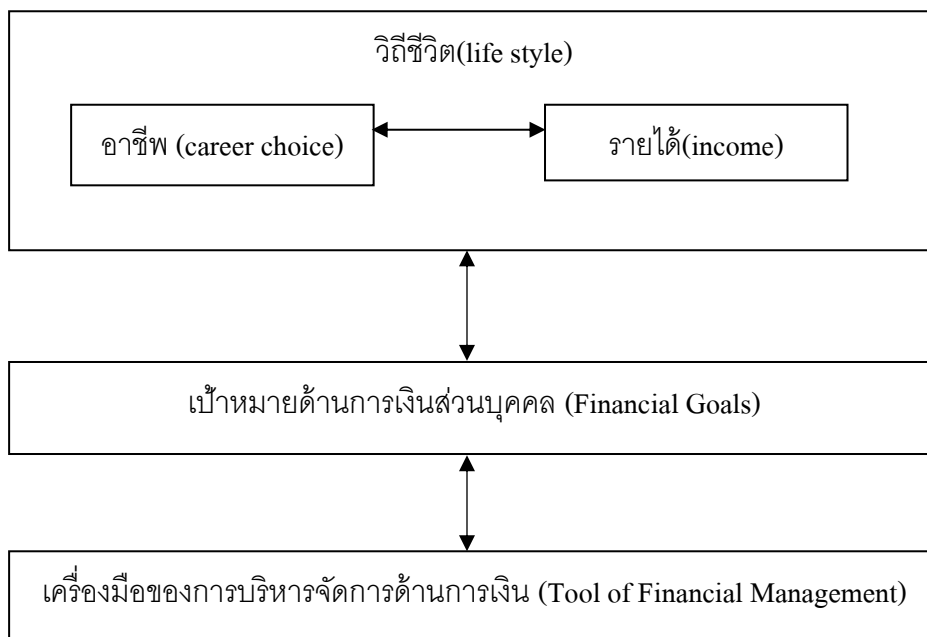
2.1 ความหมายของ การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล หรือการวางแผนด้านการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) จากความหมายของนักวิชาการที่ให้ไว้ สรุปได้ว่า การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการเงินหรือรายได้ที่ได้มา เพื่อให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับเรื่องเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สนทยา เขมวิรัตน์ และดวงใจเขมวิรัตน์, 2556: ทรายทอง เลิศเป็ยง, 2557 : มุกดา โควหกุล, ม.ป.ป.) รู้จักการหารายได้เข้ามาและใช้จ่ายเงินออกไปอย่างเหมาะสม (สุขใจ น้ำฝุด และ อนุชานฎ เจริญจิตรกรรม, 2551) ผ่านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) และการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตของตนเอง (กิจดิพร สิทธิพันธุ์, 2552: มุกดา โควหกุล, ม.ป.ป.) การวางแผนทางการเงินนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของทุกคนและมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงการดูแลการเงินของตนเองและบุคคลในครอบครัว ได้แก่ การจัดการงบประมาณ การออม การใช้จ่าย ธนาคารและสถาบันการเงิน หนี้สินและเงินกู้ยืม การลงทุน การวางแผนเกษียณ การทำประกันภัย ประกันชีวิต การจัดการภาษีเงินได้และภาษีทรัพย์สิน (วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, ม.ป.ป.) ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่สูงขึ้นและมีความมั่นคงในชีวิต (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2552) หรือบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ซึ่งการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลดังกล่าวนี้ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติโดยการวางแผนกลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Strategic personal finance management) เป็นการบริหารการเงินของบุคคลอย่างชาญฉลาด โดยการนำหลักและวิธีการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ ทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งครอบคลุมถึงการบริหารการเงินโดยทั่วไป การบริหารรายได้และรายจ่ายต่าง ๆ การบริหารความเสี่ยงและการประกันความมั่นคง การบริหารการลงทุน ตลอดจนการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุและพินัยกรรม (สุขใจ น้ำฝุด และ อนุชานฎ เจริญจิตรกรรม, 2551)

2.2 รูปแบบของการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Management Model)

การบริหารการเงินส่วนบุคคล มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่ง ตั้งแต่ อาชีพ (career choice) รายได้ (income) และวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (life style) ฯลฯ โดยการเลือกอาชีพและรายได้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ผู้มีรายได้สูงย่อมมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า สะดวกสบายมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า และก็ย่อมกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (financial goals) ของตนได้สูงกว่าด้วย โดยแต่ละบุคคลไม่ว่าจะมีรายได้สูงหรือรายได้ต่ำก็สามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้ ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้ให้กำหนดเป้าหมายในระดับที่เหมาะสม โดยการกำหนดเป้าหมายด้านการเงินส่วนบุคคลนั้นควรจะมีการกำหนดระยะเวลาทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลบรรลุเป้าหมายที่ตนวางไว้

รูปที่ 2-1 รูปแบบของการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

ที่มา : ดัดแปลงจาก สุขใจ น้ำผุด และ อนุชานาฏ เจริญจิตกรรม (2551)

2.3 วิธีการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Management)

วิธีการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการการเงินหรือรายได้ที่ได้มา และใช้เงินนั้นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในอนาคต ได้แก่ ด้านการหารายได้ ด้านการใช้จ่าย ด้านการออมและด้านการลงทุน (สนทยา เขมวิรัตน์ และ ดวงใจเขมวิรัตน์, 2556 : ทรายทอง เลิศเปียง, 2557 : สุขใจ น้ำผุด และ อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) นอกจากนี้ยังรวมถึงการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตได้ในยามที่ไม่มีรายได้ประจำ (สนทยา เขมวิรัตน์ และ ดวงใจเขมวิรัตน์, 2556)

2.3.1 การหารายได้ (Earning) หมายถึง การรู้จักหาเงิน การรู้จักหารายได้จากการทำงาน ซึ่งเงินที่ได้อาจอยู่ในรูปของเงินเดือน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมหรือเงินฝากธนาคาร และเงินกำไรจากการค้าขาย (สนทยา เขมวิรัตน์ และ ดวงใจเขมวิรัตน์, 2556 : ทรายทอง เลิศเปียง, 2557 : สุขใจ น้ำผุดและอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) รายได้ที่ได้รับจากทรัพย์สินเป็นประจำและไม่เป็นประจำ โดยเกิดจากแหล่งรายได้ต่าง ๆ เช่น รายได้จากการทำงาน รายได้จากทรัพย์สิน เงินได้รับเป็นการช่วยเหลือ รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน และรายรับที่เป็นตัวเงินอื่นๆ ในการพิจารณารายได้ของบุคคลนอกเหนือจากค่านึงถึงรายได้ที่เป็นตัวเงินแล้วยังต้องคำนึงถึงรายได้หรือผลประโยชน์อื่นๆ ด้วย เช่น ข้าราชการมีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล เพราะจะเป็นตัวช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายของบุคคลได้ (สุขใจ น้ำผุดและอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) เมื่อมีรายได้แล้ว การจัดการงบประมาณรายรับรายจ่าย เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล (วิวรรณ ธาราธิรัฐโชติ, ม.ป.ป.) โดยการจัดทำงบการเงิน การบันทึกรายรับ-รายจ่าย จะช่วยให้บุคคลดังกล่าวสามารถทราบถึงรายรับ รายจ่าย ทรัพย์สินและหนี้สินของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เห็นถึงสถานภาพทางการเงินที่แท้จริงของบุคคลนั้นๆ ว่ามีปัญหาทางการเงินในด้านใดบ้าง เพื่อที่จะได้หามาตรการแก้ไขปัญหาลดลงผ่านพ้นไปได้ด้วยดี (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2552) การวิเคราะห์บันทึกทางการเงิน การควบคุมรายจ่ายที่ได้ผลมากที่สุด คือ การตรวจสอบหมั่นตรวจสอบบันทึกรายรับ รายจ่าย จะทำให้ทราบว่ามีการจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ซึ่งการวิเคราะห์ทางการเงิน มีประโยชน์ 2 ประการ คือจัดประเภทค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและไม่จำเป็น และประมาณการรายจ่ายที่อาจเกิดขึ้นได้ หลักการพื้นฐานคือ รายได้ต้องมากกว่ารายจ่าย จึงจะมีเงินออมเพื่อเก็บไว้บริโภคต่อไปในอนาคต ชีวิตจึงจะมีความมั่นคง (กฤษฎา เสกตระกูล, 2557)

กล่าวโดยสรุป การหารายได้ (Earning) หมายถึง เงินจากการประกอบอาชีพ อาจอยู่ในรูปของเงินเดือน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมหรือเงินฝากธนาคาร เงินกำไรจากการค้าขายหรือทำธุรกิจ รายได้จาก

ทรัพย์สิน ทั้งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจำและที่เกิดไม่เป็นประจำซึ่งหากมีการบันทึกรายรับรายจ่าย ก็ จะช่วยให้วิเคราะห์สถานะทางการเงินส่วนบุคคลได้

แนวทางการบริหารจัดการด้านรายได้ที่ดี

แนวทางการบริหารจัดการด้านรายได้ที่ดี เริ่มจากการบริหารเงินสด บุคคลจะต้องมี จำนวนเงินที่เพียงพอต่อการใช้จ่ายที่จำเป็น มีการประมาณการรายรับ-รายจ่าย (Cash flow) หลักการพื้นฐานคือ รายได้ต้องมากกว่ารายจ่าย ซึ่งจะต้องรู้หลักการหารายได้ และควบคุมค่าใช้จ่าย (กฤษฎา เสกตระกูล, 2557) การหารายได้จากเพียงแหล่งเดียวอาจมีความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต ยกตัวอย่างเช่น มีรายได้จากการทำงานเพียงอย่างเดียว เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ถูกบริษัทเลิกจ้าง จะ ทำให้ไม่มีรายได้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งอาจต้องใช้เวลา 1-2 เดือนเพื่อหางานใหม่ แต่หากไม่สามารถ หางานใหม่ได้หลายเดือนก็จะทำให้ประสบปัญหาในการดำเนินชีวิต มีผู้กล่าวไว้ว่า โดยทั่วไปให้ถือ ครองเงินสดประมาณ 3-6 เท่าของรายจ่ายรวมต่อเดือน นอกจากนี้การมีรายได้มากกว่า 1 แหล่ง รายได้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เช่น ทำอาชีพขายของออนไลน์หลังเลิกงาน ปลุกฝึกสวนครัวนำมา ขาย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการมุ่งพัฒนาและรับผิดชอบต่อหน้าที่หลักเพื่อให้งานที่เราทุ่มทุนลง แรงและเวลาเพื่อแลกเงินมานั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้ทำงานได้ดี ส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นด้วยเป็นสิ่งสำคัญลำดับต้น รวมถึงการจดบันทึกรายรับในแต่ละเดือนก็จะช่วยให้เราทราบถึง รายได้ในแต่ละประเภทที่หามาได้ เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา โบนัส เป็นต้น เพราะรายได้บางอย่าง เช่น ค่าล่วงเวลา เป็นรายได้เพียงชั่วคราว ตามสภาพการทำงาน หากนำมาคิดเป็นรายได้ประจำก็อาจ ทำให้ประสบปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ นอกจากนี้การนำเงินออมและเงินลงทุนมาเพิ่มรายได้ ก็ เป็นวิธีการหารายได้อีกทางหนึ่งด้วย (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2552)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการหารายได้ สรุปว่า การหารายได้ในการศึกษา ในครั้งนี้ หมายถึง พนักงานบริษัทเอกชนมีการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการ ดำเนินชีวิต แต่ไม่ละทิ้งการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น และมีการ จัดทำงบการเงินส่วนบุคคลผ่านการจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบสภาพ ทางการเงินในช่วงเวลาต่าง ๆ และมั่นใจว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่าย

2.3.2 การใช้จ่ายเงิน (Spending) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลได้ใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้า และบริการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องดื่มสินค้าและบริการอื่นๆ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ได้แก่ ภาษี ของขวัญ เงินบริจาค และสลากกินแบ่ง เป็นต้น แต่ละบุคคลจะมีการจัดสรรเงินในเรื่องที่เกี่ยวกับ การบริโภคของตนเอง (สุขใจ น้ำผุด และ อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) แต่ไม่รวมค่าใช้จ่าย

เกี่ยวกับการสะสมทุน และการออม เช่น ค่าซื้อบ้านที่ดิน ของมีค่าต่าง ๆ เงินฝากเงินค่าเบี้ยประกัน ประเภทสะสมทรัพย์ และเงินสมทบกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น (สนทนา เขมวิรัตน์ และ ดวงใจ เขมวิรัตน์, 2556 : ทรายทอง เลิศเปียง, 2557 : มุกดา โคหวกุล,ม.ป.ป. : วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, ม.ป.ป.) การวางแผนบริหารหนี้สิน เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลในส่วนของ การใช้จ่ายเงิน (กิจดิพร สิทธิพันธุ์, 2552 : วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, ม.ป.ป.) ซึ่งมีความจำเป็นต่อการ ปลดเปลื้องภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่บุคคลต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภท ทั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก่อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้ก่อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่ม ต้องรู้จักการใช้จ่ายและควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลด หนี้ จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อน-หลัง โดยรูปแบบการจัดการหนี้ขั้นพื้นฐาน ก่อ จะต้องปรับพฤติกรรม โดยการหยุดสร้างหนี้เพิ่ม ลดค่าใช้จ่ายและประหยัด เปลี่ยนนิสัยการใช้จ่าย ความมุ่งมั่นที่จะจัดการหนี้อย่างแท้จริง (สุพิชฌาย์ พรพิชฌรงค์ , ม.ป.ป.)

กล่าวโดยสรุป การใช้จ่ายเงิน (Spending) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลได้ใช้จ่ายในการ ซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีพ เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องดื่ม สินค้าและบริการอื่นๆ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค ได้แก่ ภาษี ของขวัญ เงินบริจาค และสลากกินแบ่ง เป็นต้น แต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสะสมทุนและ การออม เช่น ค่าซื้อบ้าน ที่ดิน ของมีค่าต่าง ๆ เงินฝาก เงินค่าเบี้ยประกันประเภทสะสมทรัพย์ เงิน สมทบกองทุนต่าง ๆ รวมไปถึงการวางแผนบริหารหนี้สินด้วย

แนวทางการบริหารจัดการด้านการใช้จ่ายเงินที่ดี

แนวทางการบริหารจัดการด้านการใช้จ่ายเงินที่ดี มีหลากหลายวิธีตามลักษณะแต่ละ บุคคล เช่น การจัดลำดับความสำคัญการใช้จ่าย การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนา ความรู้ตลาดทุน, 2552) เช่น การลดค่าเครื่องสำอางค์ บุหรี่ หวย เป็นต้น การใช้จ่ายตามความ จำเป็น ผ่านการคิดไตร่ตรองถึงเหตุผลในการใช้จ่ายแต่ละครั้ง รวมถึงการบริหารจัดการหนี้ ซึ่ง ดอกเบี้ยและจำนวนที่ผ่อนชำระคืนเงินต้น เช่น การรีไฟแนนซ์เพื่อให้ภาระดอกเบี้ยลดลง นอกจากนี้ การจดบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นประจำนอกจากจะทำให้บุคคลเห็นถึงพฤติกรรมการใช้ ใช้จ่ายที่เป็นต้นเหตุของปัญหาแล้ว ยังช่วยให้บุคคลปรับวิธีใช้จ่ายเงินและควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) กล่าวถึง หลักในการจ่ายเงินที่ดี 5 ประการ ดังนี้

1. ตั้งงบประมาณก่อนใช้ การทำงานงบประมาณเป็นเหมือนการกำหนดให้คิดก่อนซื้อ

2. เปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ ควรเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนซื้อ ให้ได้ของดีที่ราคาเหมาะสม

3. สรุปการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ: เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง

4. ใช้น้อยกว่าหาได้ แคล้จ่ายให้น้อยกว่าเงินที่หาได้เสมอ คุณก็จะมีเงินออมเพิ่มขึ้นไม่ใช้ก็ไม่ซื้อ: อย่างซื้อของเพราะ โปร โมชั่นดี มีของแถม หรือลดราคา

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการใช้จ่ายเงิน สรุปได้ว่าการใช้จ่ายเงินในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง พนักงานมีการตั้งงบประมาณก่อนใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ สรุปการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ คิดไตร่ตรองก่อนซื้อไม่จำเป็นจะไม่ซื้อ มีการควบคุมพฤติกรรมมาก่อนนี้ ทั้งนี้จะไม่รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสะสมทุนและการออม เช่น ค่าซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดินและของมีค่าต่าง ๆ

2.3.3 การออมเงิน (Saving) หมายถึง การเก็บเงินส่วนหนึ่งของรายได้โดยไม่นำมาใช้สอย (Charvi Buntarung, 2555) รวมถึงส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ($Incomes - Expenses = Saving$) อาจกล่าวได้ว่าเป็นเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วนำมาเก็บสะสม การออมมีไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ (สนทยา เขมวิรัตน์ และดวงใจเขมวิรัตน์, 2556 : ทรายทอง เลิศเปียง, 2557 : มุกดา โควิทกุล,ม.ป.ป. : วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, ม.ป.ป.) เช่น เก็บไว้ใช้ในอนาคตเพื่อความสะดวกในการใช้จ่ายเพื่อความปลอดภัยเพื่อไม่ให้เงินเก็บสูญหายหรือลดจำนวนลง อาจจะเก็บสะสมมากหรือน้อยตามกำลังของแต่ละบุคคล เป็นการสร้างวินัยให้ตัวเองในการเก็บรักษาเงินไม่ให้จำนวนลดลง ซึ่งสิ่งสำคัญที่ผู้ออมต้องการคือไม่ต้องการให้เงินสูญหาย หรือลดลง ผู้ออมจึงต้องการหาวิธีเก็บเงินที่มีความเสี่ยงต่ำที่สุดปลอดภัยที่สุดส่วน ผลตอบแทนจะได้รับหรือไม่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญ โดยวิธีการออมมีหลายวิธี เช่น เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น โดยมุ่งหวังจะรักษาเงินต้นทุนเอาไว้และสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่าย (สุขใจ น้ำพุดและอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551)

นอกเหนือจากการออมดังกล่าวข้างต้น การวางแผนการทำประกันภัยบางประเภทเป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2552: วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, ม.ป.ป.) ซึ่งอาจถือว่าการออมเพื่อช่วยรองรับความเสี่ยงของชีวิตได้มากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การออมเงิน (Saving) หมายถึง การประหยัดทรัพย์หรือการประหยัดเงิน เป็นการเก็บเงินส่วนหนึ่งของรายได้ไว้ไม่นำมาใช้สอย หรืออาจหมายถึงส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งเป็นเงินรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วนำมาเก็บ

สะสม การเก็บเงินหรือการออมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการออมผ่านการการทำประกันภัยต่าง ๆ ด้วย โดยมุ่งหวังจะรักษาเงินต้นทุนเอาไว้ในอนาคต

แนวทางการบริหารจัดการด้านการออมที่ดี

แนวทางการบริหารจัดการด้านการออมที่ดี เริ่มจากการเปลี่ยนแนวคิดจากใช้จ่ายก่อน ออมเงินที่หลัง เปลี่ยนเป็น ออมเงินก่อนแล้วส่วนที่เหลือจ่าย โดยเริ่มออมทันทีที่เป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่ความมั่งคั่ง นอกจากนั้นการออมอย่างสม่ำเสมอ เกร็งครัด เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการออม รวมถึงการทำประกันเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดในอนาคต โดยการออมเงินที่ดี อาจแบ่งเป็นหลายบัญชี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำเงินออมออกมาใช้ได้ง่าย เช่น บัญชีฉุกเฉิน คือ เก็บไว้รับมือกับเรื่องราวไม่คาดฝันต่าง ๆ ในชีวิตไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุ เจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น ควรจะมีเงินก้อนนี้ติดบัญชีไว้บ้างสัก 6 เท่าของค่าใช้จ่าย หากประสบปัญหาด้านการเงิน เงินก้อนนี้ก็อาจจะพอบรรเทาปัญหาทางการเงินได้ บัญชีเงินออมระยะสั้นถึงระยะกลาง ถ้าตั้งใจจะเก็บเงินสักก้อนไว้ควานบ้าน คาวนรถ ท่องเที่ยว หรือเก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน ก็ควรจะเจียดเงินออมส่วนหนึ่งมาเข้าบัญชีนี้ บัญชีเงินออมระยะยาว เป็นบัญชีเงินออมเพื่ออนาคต เช่น ค่าเล่าเรียนของลูก เป็นต้น ต้องใช้ความตั้งใจและวินัยในการออม ที่สำคัญเมื่อใส่เงินเข้าไปในบัญชีนี้แล้ว ไม่ว่าจะอย่างไรก็จะไม่ยอมถอนเงินก้อนนี้ไปใช้เด็ดขาด (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการออม สรุปว่า การออมในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง พนักงานมีเงินที่เก็บออมมาจากรายได้ เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ว่างาน เป็นต้น หรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อควานบ้าน คาวนรถ ท่องเที่ยว หรือเก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน และมีการออมก่อนการใช้จ่าย (รายได้-เงินออม = ค่าใช้จ่าย) โดยมีวิธีการในการออม เช่น การฝากธนาคาร หยอดกระบอกออมสิน เป็นต้น

2.3.4 การลงทุน (Investing) หมายถึง วิธีเพิ่มค่าของเงินที่มีอยู่ด้วยช่องทางต่าง ๆ โดยมีความเสี่ยงที่มีเพิ่มเข้ามา กับโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น ความหมายของการลงทุน จึงแตกต่างจาก ความหมายของการออมตรงที่ให้ความสนใจเรื่องผลตอบแทนด้วยไม่ใช่เพียงการรักษาเงินไว้ให้คงอยู่เพียงอย่างเดียว เช่น การฝากเงินฝากประจำกับธนาคาร ถือเป็นเรื่องการลงทุนได้เพราะผู้ฝากเงินเลือกที่จะรับความเสี่ยงเรื่องสภาพคล่องที่เสียไป แลกกับดอกเบี้ยที่ได้เพิ่มขึ้นหรือการลงทุนในหุ้นก็มีโอกาสได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าแต่ก็มีความเสี่ยงที่จะขาดทุนได้ตลอดเวลาเพราะธรรมชาติของตลาดหุ้นจะมีความผันผวน (กองทุนเปิดบัวหลวงธนทวี, ม.ป.ป.: สนทนา เขมวรัตน์ และดวงใจเขมวรัตน์, 2556 : ทราวยทอง เลิศเป็ยง, 2557 : มุกดา ไควกุล,ม.ป.ป. : วิวรรณ ชาราธิรัฐโชติ, ม.ป.ป.) เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการ

ขาย และสิทธิพิเศษอื่นๆ (สุขใจ น้ำพุดและอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) กล่าวได้ว่าการวางแผนการลงทุนนั้นมีความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะบุคลิกภาพและสถานะของแต่ละบุคคล ขอบเขตของประเภทการลงทุนนั้นก็มิตั้งแต่การออมผ่านบัญชีออมทรัพย์ ตราสารทางการเงิน หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิหุ้นกู้แปลงสภาพ อสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนถึงทรัพย์สินอันมีค่า อาทิเช่น ทองคำ เพชร วัตถุโบราณ เป็นต้น โดยพื้นฐานแล้วทรัพย์สินใดก็ตามที่ได้มีการจัดหาโดยหวังผลตอบแทนทางการเงินเป็นสำคัญนั้นสามารถถูกพิจารณาได้ว่า เป็นการลงทุน (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2552)

กล่าวโดยสรุปการลงทุน (Investing) หมายถึง วิธีเพิ่มค่าของเงินที่มีอยู่ด้วยช่องทางต่าง ๆ โดยแลกความเสี่ยงที่มีเพิ่มเข้ามา กับโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทน เช่น หลักทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ รวมถึง ตราสารทางการเงิน หุ้นต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย และสิทธิพิเศษอื่นๆ ความหมายของการลงทุน จึงแตกต่างจากความหมายของ การออม ตรงที่ให้ความสนใจเรื่อง ผลตอบแทนด้วย

แนวทางการบริหารจัดการด้านการลงทุนที่ดี

แนวทางการบริหารจัดการด้านการลงทุนที่ดี คือ ในปัจจุบันมีทางเลือกการลงทุนหลากหลายประเภท ทั้งหุ้นสามัญ พันธบัตร หุ้นกู้ กองทุนรวม ทองคำ อสังหาริมทรัพย์ และอื่นๆ อีกมากมาย แต่ละประเภทต่างก็มีรายละเอียดและความซับซ้อนที่แตกต่างกันออกไปรวมถึงการลงทุนทำธุรกิจ การซื้อสินค้าหรือทรัพย์สินเพื่อการจำหน่ายก็เป็นการลงทุนประเภทหนึ่งนอกจากรู้จักตัวเองและรู้จักทางเลือกในการลงทุนแล้ว ต้องเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการลงทุน สรุปว่า การลงทุนในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง พนักงานมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย และรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุน หุ้น พันธบัตร รวมถึงการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้พนักงานรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่าง ๆ

2.3.5 การวางแผนเกษียณ (Retirement and Estate Planning) เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล (สนทนา เขมวิรัตน์ และดวงใจเขมวิรัตน์, 2556: วิวรรณ ชารา

หิรัญโชติ, ม.ป.ป.) เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้น ที่จะต้องใช้เงินมากขึ้น เนื่องจากชีวิตในช่วงนี้ จะไม่มีรายได้ประจำที่เคยได้รับ สุขภาพร่างกายก็เริ่มถดถอยลง ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่าย จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลหรือในยามที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้ การกำหนดจำนวนเงินลงทุนในอนาคต บุคคลควรทราบระยะเวลาก่อนที่จะถึงกำหนดเกษียณอายุ เพื่อกำหนดเงินออมสะสมได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีแผนการทางการเงินในอนาคตที่ต่างกัน

การปลดเกษียณมาถึงเมื่อบุคคลอายุ 55-60 ปี หรือขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล เป็นการสิ้นสุดวาระการทำงานที่เคยให้ผลตอบแทน หรือ รายได้ อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เมื่อบุคคลเข้าสู่วัยเกษียณ รายได้ต่าง ๆ ก็จะลดลงหรือหมดไป (สุขใจ น้ำพุดและอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม, 2551) โดยแหล่งสำรองเงินสำหรับการเกษียณมีหลากหลาย เช่น กองทุนประกันสังคมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เป็นต้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

กล่าวโดยสรุป การวางแผนเกษียณ (Retirement and Estate Planning) หมายถึง การวางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณ จะใช้ชีวิตอย่างไรต่อไป เมื่อไม่ได้ทำงานแล้ว เงินเดือนหรือรายได้ก็จะขาดหายไปเพื่อความอยู่รอดและมีชีวิตที่ไม่ต้องประสบกับปัญหาทางการเงิน

แนวทางการบริหารจัดการด้านการวางแผนเกษียณที่ดี

แนวทางการบริหารจัดการด้านการวางแผนเกษียณที่ดีมีผู้กล่าวไว้ว่าการวางแผนเกษียณที่ดีมี 5 ขั้นตอน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) ดังนี้

1. กำหนดอายุที่ต้องการจะเกษียณ เช่น 55-60 ปี หรือจะเกษียณก่อนกำหนด เพื่อจะได้รู้ว่าเรามีเวลา เตรียมตัว เตรียมการ เตรียมสตางค์ อีกนานเท่าไร
2. ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ เช่น 20 ปี 25 ปี หรือ 30 ปี เพื่อให้รู้ว่าเราจะต้องใช้เงินหลังเกษียณไปอีกกี่ปี โดยประเมินจากคนในครอบครัวว่าส่วนใหญ่มีชีวิตถึงอายุประมาณเท่าไรประกอบกับความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเราว่าเสี่ยงมากเสี่ยงน้อยแค่ไหน

3. ประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ โดยประเมินจากการดำเนินชีวิต ที่ออกแบบไว้จะ ท้องเที่ยว พักผ่อน ฯลฯ แต่ต้องคำนึงถึง เงินเฟ้อด้วย โดยประมาณเป็นรายเดือน แล้วคำนวณเป็นปี จากนั้นก็คำนวณตามช่วงอายุหลังเกษียณ

4. ประมาณการรายได้หลังเกษียณ เช่น เงินบำเหน็จบำนาญ เงินรับจากกองทุน ประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รายได้จากการลงทุน การประกันชีวิต ฯลฯ

5. วางแผนการออมในปัจจุบัน จากประมาณการค่าใช้จ่ายและรายได้หลังเกษียณ ก็จะรู้ว่า ต้องเก็บเงินเพิ่มอีกเท่าไร และจะสามารถวางแผนการออม การลงทุนอย่างเหมาะสมได้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวางแผนเกษียณ สรุปว่า การวางแผนเกษียณในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง การวางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินในช่วงทำงาน เพื่อนำมาใช้หลังจากที่หยุดทำงานแล้ว ซึ่งพนักงานจะมีการคาดการณ์ อายุที่ต้องการจะเกษียณ ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ ประมาณการค่าใช้จ่ายหลัง เกษียณ ประมาณการรายได้หลังเกษียณ วางแผนการออมเพื่อการเกษียณมีวิธีการต่าง ๆ เช่น ฝาก ประจำ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เป็นต้น

นอกเหนือจากวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) กล่าวถึง การวางแผน การเงินส่วนบุคคล โดยเอาหลักการวางแผนมาจับก็อาจจะแบ่งเป้าหมายด้านการเงินส่วนบุคคล ออกเป็น 3 ระยะ คือ 1. เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น มักมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี 2. เป้าหมายทาง การเงินระยะปานกลาง จะมีระยะเวลาอยู่ระหว่าง 1-5 ปี 3. เป้าหมายทางการเงินระยะยาว มี ระยะเวลาประมาณ 5 ปีขึ้นไป ในชีวิตของคนเมื่อมีเป้าหมายหลายเป้าหมายและหลายระยะเวลาแต่ ละเป้าหมายใช้จำนวนเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแตกต่างกันถ้าต้องการบรรลุทุกเป้าหมายต้องคิดว่า จะต้องใช้เงินเท่าใดต้องเก็บออมเท่าไรและความมั่งคั่งที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้จะช่วยให้บรรลุเป้าหมาย ได้หรือไม่จะต้องเพิ่มความมั่งคั่งอีกเท่าใดจึงจะทำให้บรรลุเป้าหมายแล้วยังก่อให้เกิดความมั่งคั่ง แบบไม่รู้จบสามารถส่งมอบต่อลูกหลานหรือกระจายต่อไปให้สังคมได้

จากวิธีการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ดีข้างต้น ผู้วิจัยจึง สรุปเป็นปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล โดยใช้ตารางวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลดังนี้

ตารางที่ 2-2 วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	สนทนา เขมวีรัตน์ และ ดวงใจ เขม วีรัตน์ (2556)	ทรายทอง เดศไผ่ (2557)	มุกดา โควหกุล (ม.ป.ป.)	วิวรรณ ชาราหิรัญโชติ (ม.ป.ป.)	กิตติพร สิทธิพันธ์ (2552)	ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ตลาดทุน (2558)	สุใจ นำฟู และ อนุชานฎ เจริญ จิตรกรรม (2551)	รวม
(1) การหารายได้ (Earning)	/	/				/	/	4
(2) การใช้จ่ายเงิน (Spending)	/	/	/	/	/		/	6
(3) การออมเงิน (Saving)	/	/	/	/	/	/	/	7
(4) การลงทุน (Investing)	/	/	/	/		/	/	6
(5) การวางแผนการเงินเพื่อ สำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning)	/			/			/	3

จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ดี มีหลายปัจจัย ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดพบว่า มี 5 ปัจจัย หลักที่มีผลต่อการบริหารจัดการด้านการเงินที่ดี คือ การหารายได้ (Earning) การใช้จ่ายเงิน (Spending) การออมเงิน (Saving) การลงทุน (Investing) และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning)

2.4 ความสำคัญของการจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

สนทนา เขมวีรัตน์ (2555) สรุปปัจจัยที่ทำให้ต้องให้ความสำคัญกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล ได้แก่

2.4.1 คนอายุยืนขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันคนไทยมีอายุเฉลี่ยประมาณ 71 ปี ดังนั้น จึงทำให้ต้องคิดว่า ช่วงเวลาหลังเกษียณอายุ ที่ต้องมีชีวิตอยู่อีกประมาณ 10-20 ปี เราจะใช้ชีวิตอยู่อย่างไร ถ้าไม่มีการจัดการการเงินที่ดีพอ

2.4.2 โครงสร้างสังคมเปลี่ยนไป โครงสร้างสังคมแบบเดิมๆของคนไทยจะอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ แต่ปัจจุบันโครงสร้างสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปมีการแยกย้ายกันอยู่เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น การคาดหวังให้ลูกหลานเลี้ยงดูเป็นเรื่องที่หวังได้น้อยจึงต้องเตรียมตัว ไว้แต่เนิ่นๆ

2.4.3 ค่าครองชีพในอนาคตจะสูงขึ้นมาก ปัจจุบันพบว่า ข้าวของในท้องตลาดมีราคาสูงมากขึ้นทุกวันซึ่งอีก 20-30 ปีข้างหน้าเมื่อถึงวันที่เกษียณสินค้าที่จำเป็นอาจมีราคาเพิ่มขึ้นอีก 1-2 เท่าตัว โดยเฉพาะค่ารักษาพยาบาล ที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเพื่อเสมอ ดังนั้นงบประมาณที่เราเตรียมไว้อาจไม่เพียงพอ ถ้าไม่ได้คำนวณเผื่อค่าเงินเฟ้อไว้ด้วย

2.4.4 สวัสดิการของรัฐไม่เพียงพอ ซึ่งเราสามารถประมาณการได้ว่าในอีก 15 ปีข้างหน้า สัดส่วนของประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปจะเพิ่มเป็น 20% นั่นหมายความว่า 1 ใน 5 ของคนไทยจะเป็นคนสูงอายุ ขณะที่สัดส่วนของคนวัยทำงานต่อคนสูงอายุจะลดลงจาก 6:1 ในปัจจุบัน เป็น 3:1 ในปี 2021 จึงส่งผลให้ภาษีที่รัฐจัดเก็บได้ จะไม่เพียงพอต่อการจัดหาสวัสดิการให้คน สูงอายุ หรือหากทำได้ก็เป็นแบบพื้นฐานเท่านั้น

2.4.5 ผลกระทบทางการเงินมีความซับซ้อนมากขึ้น สมัยก่อนการฝากเงินไว้กับธนาคาร ให้ผลตอบแทนที่น่าพอใจ และมีความมั่นคงสูงแต่เดี๋ยวนี้ดอกเบี้ยเงินฝากลดน้อยลงมาก ขณะที่ช่องทางการลงทุนใหม่ๆ มีให้เลือกหลากหลายมากขึ้นแต่ก็มีรูปแบบและความเสี่ยงแตกต่างกันออกไป การทำความเข้าใจและรู้จักวางแผนการลงทุนให้ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละบุคคลจะ ทำให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

2.4.6 ทำให้เราสามารถเกษียณอายุได้เร็วขึ้น หากมีการวางแผนที่ดีและเริ่มต้นเร็วย่อมบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่า ไม่ว่าจะเป็นเงินออมที่เก็บได้มากขึ้นดอกเบี้ยทบต้นที่สูงขึ้น หรือการมีความสามารถหาประโยชน์จากโอกาสดีๆ ที่บังเอิญผ่านเข้ามา เพราะเมื่อเรามีเงินออม (เงินก้อนที่เก็บเอาไว้) เช่น การซื้อที่ดินทำเลสวยจากคนที่ร้อนเงิน หรือการซื้อหุ้นพื้นฐานดีที่มีราคาตกลงมากเกินควร

2.4.7 ช่วยรองรับความเสี่ยงของชีวิตได้มากขึ้นชีวิตคนเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน เราอาจ โชคร้ายเจ็บป่วยหรืออาจเกิดอุบัติเหตุหนักๆขึ้นได้ แต่ถ้าเรามีการวางแผนการประกันภัยไว้ก็

ย่อมสามารถบรรเทาภาระต่าง ๆ ลงได้ หรือเราเกิดตงงานกะทันหัน มีคนในครอบครัวป่วย การมีเงินเก็บสำรองไว้ ย่อมหลีกเลี่ยงความยุ่งยากจากการต้องไปกู้หนี้ยืมสินเงินกู้นอกระบบลงได้

จากแนวคิดข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การวางแผนในการบริหารจัดการด้านการเงินของส่วนบุคคลหรือรวมไปถึงครอบครัวอย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ ทั้งนี้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล จะประกอบไปด้วยกิจกรรมด้านการเงินต่าง ๆ อาทิ การหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออมเงิน การลงทุน และการสำหรับการเกษียณอายุ เป็นต้น

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

3.1 ความหมายของการรับรู้

นักวิชาการและผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ซึ่งการรับรู้ หมายถึง กระบวนการจัดระบบและตีความหรือแปลความหมายข้อมูลเพื่อให้ความหมายแก่สิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่มากระตุ้น โดยแต่ละคนจะมีการรับรู้ที่แตกต่างกันออกไปแม้อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน (วิเชียร วิทยอุดม, 2556 : นิธิมา ศรีสองเมือง, 2556) ขึ้นอยู่กับการจัดสรรที่จะรับรู้และจัดระเบียบของข้อมูล รวมถึงการตีความในสิ่งที่รับรู้ประสบการณ์เดิมของผู้รับรู้ เริ่มตั้งแต่ การมีสิ่งเร้ามา กระทับกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาท ไปยังสมอง เพื่อการแปลความหมาย (วิเชียร วิทยอุดม, 2556)

จากความหมายของการรับรู้ข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า การรับรู้หมายถึง กระบวนการที่ผู้รับสาร มีการรับสิ่งเร้าหรือสารทางอวัยวะรับสัมผัส โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้และพื้นฐานส่วนบุคคล ในการแปลความหมาย เช่น คนได้ยินเสียง นกหวีดผ่านทางหูซึ่งเป็นประสาทสัมผัส และเมื่ออาศัยประสบการณ์ ความรู้และพื้นฐานส่วนบุคคลในการตีความ บุคคลนั้นก็รู้ได้ทันทีว่าเป็นเสียงตำรวจจราจร

3.2 กระบวนการของการรับรู้ (Process of Perception)

กระบวนการรับรู้มีลักษณะเป็นระบบ (System) และมีขั้นตอน โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน (วิเชียร วิทยอุดม, 2556)

ขั้นตอนที่ 1. สิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ (Situation) กระตุ้นต่อ ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5

ขั้นตอนที่ 2. การบันทึกปรากฏการณ์ (Registration) ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวกายสัมผัส จะมีการรับรู้ข้อมูลและบันทึกสิ่งที่ได้รับ โดยประสาทสัมผัส

ขั้นตอนที่ 3. การตีความหมาย (Interpretation) เป็นการแปลข้อมูลจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งก่อให้เกิดการรับรู้ต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ว่าหมายความว่าอย่างไร และรู้สึกอย่างไรกับความหมายนั้น

ขั้นตอนที่ 4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นกระบวนการด้านการรับรู้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง มีการใช้ค่านิยม (Values) ของตัวอย่างบางอย่าง ก่อให้เกิดความรู้สึก (Feeling) ต่อข้อมูลที่รับเข้ามา เป็นการรับรู้อย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ 5. ปฏิกริยาตอบโต้ (Reaction or Response) เมื่อคนเราเกิดความรู้สึก (feeling) หลังจากมีค่านิยมบางอย่างที่ส่งผลเข้าไปในผลกระทบจากสิ่งเร้า ก็จะเป็นการรับรู้ที่แท้จริง มนุษย์จะตอบโต้หรือแสดงพฤติกรรมออกมาซึ่งภายนอกให้เห็นตามความรู้สึกอันนั้น

สรุปได้ว่า กระบวนการรับรู้ หมายถึง สิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของหรือสถานการณ์กระตุ้นต่อประสาทสัมผัสและเมื่อเกิดการสัมผัสบุคคลจะเกิดมีอารมณ์และการสัมผัสและมีเจตนา การแปลสัมผัสจะเกิดขึ้นในสมองทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การที่เราได้ยินเสียงสมองจะแปลความหมายของเสียง โดยเปรียบเทียบกับเสียงที่เคยได้ยินว่าเป็นเสียงของอะไร ทำให้เกิดแปลความหมายและต่อไปก็รู้ว่าเสียงที่ได้ยินนั้นคือเสียงอะไร เพราะบุคคลจะแปลความหมายได้ถ้าบุคคลเคยมีประสบการณ์ในเสียงนั้นมาก่อน ซึ่งจะมีปฏิกริยาตอบโต้หรือแสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็น

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

บุคคลอาจมองสิ่งเดียวกัน โดยมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน โดยมีปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดลักษณะเช่นนั้น ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ประกอบด้วย 3 ด้าน (พิบูล ธิปะपाल, 2551) คือ

3.3.1 ปัจจัยที่เกิดจากผู้รับรู้ (Factors in the Perceiver) คือเมื่อบุคคลมองวัตถุ หรือเป้าหมาย เขาก็จะพยายามแปลสิ่งที่เขาเห็นนั้นออกมาโดยอาศัยคุณลักษณะส่วนตัวของเขาเองเป็นหลัก ซึ่งผลกระทบตรงนี้ได้แก่ ทักษะสติ แรงจูงใจ ความสนใจ ประสบการณ์ที่ผ่านมา และความคาดหวัง

3.3.2 ปัจจัยที่เกิดจากเป้าหมาย (Factors in Target) คือคุณลักษณะของเป้าหมายหรือวัตถุที่ถูกสังเกตที่ก่อให้เกิดการรับรู้ สามารถส่งผลต่อการรับรู้ได้เช่นเดียวกัน เช่น กลุ่มคนที่ก่อสร้างได้ ย่อมได้รับการสังเกตหรือความสนใจมากกว่ากลุ่มคนเฉยๆ หรือผู้หญิงสวยย่อมได้รับความสนใจ

มากกว่าผู้หญิงที่ไม่สวย นอกจากนั้น ลักษณะการแยกกลุ่มหรือรวมกลุ่มก็มีอิทธิพลต่อการรับรู้ เช่นเดียวกัน

3.3.3 ปัจจัยที่เกิดสถานการณ์ (Factors in the Situation) สถานการณ์แวดล้อม บริบทรอบๆ วัตถุหรือเหตุการณ์ที่เราเห็น ก็มีความสำคัญต่อการรับรู้ เช่น เวลา แสงสว่าง ความร้อน หรือปัจจัยด้านสถานการณ์อื่นๆ เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดการรับรู้ที่แตกต่างออกไป

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ สรุปว่า การรับรู้ในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึงการรับรู้ถึงวิธีการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลทั้ง 5 ด้าน คือ การหารายได้ (Earning) การใช้จ่ายเงิน (Spending) การออมเงิน (Saving) การลงทุน (Investing) และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement Planning) ที่เกิดจากกระบวนการสัมผัส เช่น การฟัง การอ่าน การเรียนรู้ เป็นต้น ทำให้มีการแปลความหมายที่แตกต่างกันไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนิษฐา วนะสุขและคณะ (2557) ได้กล่าวถึง แนวคิดที่น่าสนใจที่ทำให้ครัวเรือนเหล่านี้ แก้ไขปัญหาหนี้ได้สำเร็จ ได้แก่ (1) การหาแหล่งรายได้ที่หลากหลาย เป็นการลดการพึ่งพารายได้เพียงแหล่งเดียว การมีรายได้ที่หลากหลายเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการสูญเสียรายได้จากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง และทำให้ครัวเรือนยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดี (2) การลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เป็นการสร้างวินัยทางการเงิน โดยเริ่มต้นจากการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งทำให้สามารถลดทอนค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและนำเงินส่วนที่เหลือมาชำระหนี้สินของครอบครัวได้ (3) การสร้างวินัยในการออม หากครัวเรือนมีการออมและสะสมความมั่งคั่งเพียงพอต่อการใช้จ่ายในยามจำเป็นจะสามารถลดการพึ่งพาการกู้ยืมได้ (4) การไตร่ตรองก่อนก่อหนี้โดยพิจารณาถึงความจำเป็นในการก่อหนี้ และไตร่ตรองให้รอบคอบว่าหนี้ใดก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต และลำดับความสำคัญของการก่อหนี้ก่อนการกู้ยืม ซึ่งทำให้ครัวเรือนสามารถบริหารหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิระเดช โคตะเป (2557) ได้ทำวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรม และสาเหตุของการก่อหนี้ ของข้าราชการครู ในจังหวัดหนองคายผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของการก่อหนี้ของข้าราชการครูในจังหวัดหนองคาย มาจากการก่อหนี้เพื่อค่าใช้จ่าย โดยพฤติกรรมการก่อหนี้ส่วนใหญ่เพื่อซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย ส่วนพฤติกรรมการก่อหนี้เพื่อการบริโภค เป็นพฤติกรรมการก่อหนี้รองลงมา อันดับที่สามคือพฤติกรรมการก่อหนี้เพื่อซื้อหรือผ่อนยานพาหนะ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนภาระหนี้สินได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะ มูลค่าทรัพย์สิน รายได้ และ

ฐานะทางเศรษฐกิจคือพฤติกรรมการก่อหนี้เพื่อซื้อหรือผ่อนยานพาหนะ

สาริษฐ์ โพธิ์ศรี (2557) ได้ศึกษาสาเหตุของการก่อหนี้ (Reason for Debt Marketing) ที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้สิน สาเหตุสำคัญ คือความอยากได้ กิเลส รสนิยมสูงเกินกว่ารายได้ หนี้สินส่วนใหญ่คือหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพราะความไม่รู้จักพอยึดติดกับวัตถุ หลงอยู่ในกระแสการตลาดที่ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มาเพื่อให้เกิดความอยากจนสุดท้ายต้องก่อหนี้สินเพื่อความต้องการของตนเอง อีกสาเหตุมาจาก ค่านิยมทางสังคมที่ผิดๆ เห็นคนอื่นเขามีทรัพย์สินใหม่ๆ ก็อยากได้ อยากมี อยากซื้อโดยไม่ดูตนเอง

สาวตรี รังสิภัทร์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการเป็นหนี้สิน พบว่าเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้วยการแก้ไขระดับบุคคลและครอบครัว ในระดับบุคคลแก้ไขโดยการวางแผนประกอบอาชีพด้วยความมานะอดทนขยันขันแข็ง มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน วางแผนกำหนดระยะเวลาใช้คืนหนี้และพยายามทำตามแผนให้ได้ มีการนำหลักศาสนามาแก้ไขปัญหานี้ และหาทางเจรจาประนอมหนี้กับเจ้าหนี้โดยไม่ใช้วิธีการหนีหนี้ มีความขยันขันแข็งใจในการซื้อของ วางแผนการใช้จ่ายเครดิต ส่วนระดับครอบครัว โดยให้สมาชิกในครอบครัวช่วยกันประหยัดและตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออก หารายได้เพิ่มเติมให้กับครอบครัว การจัดสรรการใช้จ่ายที่แบ่งเป็น 3 ส่วน คือค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว และเงินออม

ธิดาอ่อนวันดี (2550) ศึกษาวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจกรณีศึกษาข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลางพบว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลางมีหนี้สินร้อยละ 80.90 ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินประเภทเพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในขนาดมากกว่าการเป็นหนี้ประเภทที่อยู่อาศัยหนี้ประเภทยานพาหนะหนี้ประเภทการศึกษาและหนี้ประเภทการทาส่งเงินซึ่งเป็นหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ในรูปแบบที่แตกต่างกันส่วนราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลางที่มีชั้นยศสูงขึ้นตำแหน่งสูงขึ้นมีอายุราชการมากขึ้นมีรายได้อื่นนอกจากรายได้ราชการเมื่อมีรายได้รวมมากขึ้นจะมีแนวโน้มการเป็นหนี้ประเภทเพื่อการอุปโภคบริโภคหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงและมีแนวโน้มในการเป็นหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้งานศึกษาของสมมาตุ มหารักษ์ (2547) ที่ทำการศึกษาเรื่องภาระหนี้สินของบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาผลการทดสอบพบว่าร้อยละ 60.00 เป็นผู้ที่มีหนี้สินโดยมีหนี้สินคนละ 146,312.20 บาทสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดหนี้สินคือการซื้อหรือสร้างบ้านที่อยู่อาศัยรองลงมาคือการใช้จ่ายเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน โดยทั่วไปจะเห็นว่าเป็นการใช้จ่ายในความจำเป็นพื้นฐาน

กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านระดับการศึกษาด้านอาชีพมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินด้านภาวะทางเศรษฐกิจด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและด้านปัจจัยอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) ดำรวจเรื่องทักษะทางการเงินของคนไทยทั่วประเทศพบว่าคนไทยมีคะแนนทักษะทางการเงินเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58.50 ของคะแนนเต็ม 22 คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ 14 ประเทศที่ร่วมโครงการสำรวจของ OECD ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 62.30 และมีอันดับการตอบถูกในแต่ละคำถามด้านความรู้ทางการเงินค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนองค์ประกอบทั้งสามด้านพบว่าคนไทยด้อยด้านความรู้ทางการเงิน โดยมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มและมีคนไทยมากกว่าร้อยละ 30.00 ที่มีคะแนนความรู้ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำขณะที่คะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีโดยสูงกว่าร้อยละ 60.00 ของคะแนนเต็มของทั้งสองด้านนอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่าสถานภาพของบุคคลมีความสัมพันธ์กับคะแนนทักษะทางการเงิน โดยบุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้ที่ต่ำรวมทั้งการมีอาชีพที่มีรายได้ต่ำจะมีคะแนนทักษะทางการเงินต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ รวมทั้งการศึกษาชี้ว่าการให้ความรู้ทางการเงินจะช่วยปรับให้บุคคลมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น

อีกทั้งจากการศึกษา ความสัมพันธ์ของคะแนนความรู้พฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินของคนไทย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556) พบว่าคะแนนความรู้ทางการเงินและคะแนนพฤติกรรมทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกล่าวคือหากคะแนนความรู้ทางการเงินต่ำ คะแนนพฤติกรรมทางการเงินก็ต่ำหรือหากคะแนนความรู้ทางการเงินสูง คะแนนพฤติกรรมทางการเงินก็สูงด้วยเช่นกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งได้ออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทเอกชนใน นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 278 บริษัท (Siam Gazette, 2017)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทเอกชนใน นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง เนื่องจากไม่ทราบขนาดประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบใช้สูตรไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95.00 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5.00 อภิญา อิงอาจ. (2557) โดยคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$n = \frac{Z^2}{4E^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

Z = แทนค่าที่ได้จากการเปิดตารางสถิติ Z ที่ระดับ ความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.00 มีค่าเท่ากับ 1.96

E = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ คือร้อยละ 5.00

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{1.96^2}{4 \times (0.05)^2} = 384.16 \\ &= 385 \text{ คน} \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการคำนวณตามสูตร มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 385 คน ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์สำหรับการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการคำนวณผู้วิจัยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา ซึ่งใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตาจำแนกตามสัญชาติและการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เริ่มจากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยให้โควตาจำแนกตามสัญชาติ และกำหนดสัดส่วนในแต่ละสัญชาติ รายละเอียดดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 การเก็บแบบสอบถามโดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิตามสัญชาติขององค์กร

สัญชาติขององค์กร	อัตราส่วน	จำนวนองค์กร	จำนวนที่ต้องเก็บแบบสอบถาม
1. บริษัทสัญชาติญี่ปุ่นหรือร่วมลงทุน	35.6%	99	142
2. บริษัทสัญชาติจีนหรือร่วมลงทุน	22.0%	61	88
3. บริษัทสัญชาติไทยหรือร่วมลงทุน	16.7%	46	67
4. บริษัทสัญชาติอื่นๆ	25.7%	72	103
รวม	100.0%	278	400

2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับ เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ รายได้ของครัวเรือน และตำแหน่ง จำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล เพื่อวัดระดับการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการหารายได้ จำนวน 4 ข้อ ด้านการใช้จ่ายเงิน จำนวน 4 ข้อ ด้านการออมเงิน จำนวน 3 ข้อ ด้านการลงทุน จำนวน 4 ข้อ และการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ จำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ (ภาคผนวก ก.) ซึ่งลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบมาตรคู่ 4 ระดับ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการให้ความคิดเห็นเป็นกลาง ประกอบกับการใช้จำนวนมาตรฐานแบบเลขคู่จะให้ผลที่เที่ยงตรงกว่าเลขคี่ และจำนวนระดับที่ให้เลือกตอบน้อยจะดีกว่าการมีจำนวนระดับให้เลือกมากเกินไป (Bendig, 1954) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
ระดับ 4	มีการรับรู้ในระดับมากที่สุด
ระดับ 3	มีการรับรู้ในระดับมาก
ระดับ 2	มีการรับรู้ในระดับน้อย
ระดับ 1	มีการรับรู้ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น กำหนดช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

$$\text{สูตรอันดับภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{(4-1)}{4} = 0.75$$

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง มีการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง มีการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง มีการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง มีการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะการเป็นหนี้ จำนวน 1 ข้อ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบคำตอบเดียว แบ่งออกเป็น ไม่มีหนี้ หนี้ดี และหนี้ไม่ดี

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ด้วยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมหรือความสอดคล้อง และความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดในการศึกษาวิจัยเป็นรายข้อ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) (สมนึก ภัททิยชนี, 2544) ซึ่งเมื่อผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นแล้ว ได้แปลงความคิดเห็นเป็นคะแนน โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนนค่า +1 คือ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน
ให้คะแนนค่า 0 คือ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน
ให้คะแนนค่า -1 คือ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นการประเมิน
จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า ดัชนีความสอดคล้องตามสูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\text{IOC} =$ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

เกณฑ์ในการแปลผลคือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูงสามารถคัดเลือกไว้ใช้ได้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ยังไม่สามารถใช้ได้ ซึ่งรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร. ธนภณ นิธิเชาวกุล อาจารย์ประจำคณะการจัดการและการ
ท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. คุณนิวัฒน์ ไวหารลิก ผู้จัดการฝ่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สิ่งแวดล้อม
บริษัท อีโคโนมิกเอ็นเนอร์จี้ (ประเทศไทย) จำกัด
3. คุณกิ่งกาญจน์ พันธุมะ โอภาส ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์
บริษัท โฟเรอเซีย คลีน โมบิลิตี้ (ประเทศไทย)
จำกัด

ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 -1.00 โดยข้อคำถามที่มีค่าต่ำกว่า 0.50 มีจำนวน 1 ข้อ ผู้วิจัยจึงทำการตัดข้อคำถามนี้ออก ส่วนคำถามที่มีค่า IOC สูงกว่า 0.50 มีจำนวน 18 ข้อ จึงนำไปทดลองใช้ (ภาคผนวก ก)

3.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด กับพนักงานบริษัทเอกชนในเขต อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficients) ซึ่งหากมีค่าเข้าใกล้ 1 ถือได้ว่าข้อคำถามของแบบสอบถามชุดนี้มีความน่าเชื่อถือหรือมีความสอดคล้องกันภายในชุดเดียวกัน สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551) และการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ รายละเอียดดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล	จำนวน ข้อคำถาม	Cronbach's Alpha	r
(1) การหารายได้ (Earning)	4	0.630	0.39-0.44
(2) การใช้จ่ายเงิน (Spending)	4	0.647	0.39-0.61
(3) การออมเงิน (Saving)	3	0.745	0.37-0.59
(4) การลงทุน (Investing)	4	0.810	0.38-0.69
(5) การวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement and Estate Planning)	3	0.858	0.49-0.85

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ในการจัดทำหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น แจกแก่พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 400 ชุด ด้วยตนเอง โดยดำเนินการเก็บแบบสอบถามระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสข้อมูลและนำไปวิเคราะห์กระบวนการทางสถิติต่อไป ซึ่งแบบสอบถามที่ได้คืนกลับมามีจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

1.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลและลักษณะการเป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายข้อมูลระดับการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงาน ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย “ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่แตกต่างกัน” ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) เพื่อหาอิทธิพลของการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จำนวน 400 คน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานและลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวอักษรต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

SD หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

χ^2 หมายถึง ค่าสถิติการแจกแจงไค-สแควร์ (Chi-square)

p หมายถึงความน่าจะเป็นทางสถิติ

SE หมายถึง ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานและลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานและลักษณะทั่วไปของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 400 ฉบับ แสดงในตาราง 4-1

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างพนักงานเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง (n = 400)

ลักษณะประชากรศาสตร์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	180	45.00
	หญิง	220	55.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	4	1.00
	20 ปี – 30 ปี	208	52.00
	31 ปี – 40 ปี	134	33.50
	41 ปี – 50 ปี	48	12.00
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	6	1.50
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	192	48.00
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	186	46.50
	สูงกว่าปริญญาตรี	22	5.50
จำนวนบุคคลที่ต้อง	ไม่มี	85	21.25
อุปการะด้านการเงิน	1 คน	67	16.75
	2 คน	123	30.75
	3 คน	62	15.50
	4 คน	42	10.50
	ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	21	5.25

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
รายได้ต่อเดือน	10,001-20,000 บาท	204	51.00
	20,001-30,000 บาท	86	21.50
	30,001-40,000 บาท	55	13.75
	40,001- 50,000 บาท	32	8.00
	50,001 – 60,000 บาท	9	2.25
	60,001- 70,000 บาท	6	1.50
	70,001 ขึ้นไป	8	2.00
ตำแหน่ง	พนักงาน/เจ้าหน้าที่ (Operator/Staff)	329	82.25
	หัวหน้างาน (Supervisor/Leader)	52	13.00
	ผู้จัดการ (Manager)	19	4.75

จากตารางที่ 4-1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และเพศชายจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00

ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 ตามด้วยอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ส่วนอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาส่วนมากต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

สำหรับจำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน ส่วนมากมีจำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน 2 คน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 รองลงมาคือ ไม่มีจำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ตามด้วย จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน 1 คน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.75 จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน 3 คน จำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 15.50 จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน 4 คน จำนวน 42 คน

คิดเป็นร้อยละ 10.50 และจำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 ตามลำดับ

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมา 20,001-30,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ตามด้วย 30,001-40,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 รองลงมาคือ 40,001- 50,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ลำดับต่อมา 50,001 – 60,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 รายได้ 70,001 ขึ้นไปจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และรายได้ต่อเดือน 60,001- 70,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

และด้านตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงาน/เจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 82.25 รองลงมาคือ หัวหน้างาน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ลำดับสุดท้ายคือ ผู้จัดการ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75

ส่วนที่ 2 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ตารางที่ 4-2 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ด้านการหารายได้	3.27	0.54	มากที่สุด	1
ด้านการใช้จ่ายเงิน	3.09	0.55	มาก	3
ด้านการออมเงิน	3.15	0.59	มาก	2
ด้านการลงทุน	2.63	0.61	มาก	5
ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยาม ปลดเกษียณ	2.77	0.68	มาก	4
รวม	2.98	0.64	มาก	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลเกือบทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการออมเงิน ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 0.59$) ด้านการใช้จ่ายเงิน ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.55$) ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ ($\bar{X} = 2.77$, $SD = 0.68$) และด้านการลงทุน ($\bar{X} = 2.63$, $S.D. = 0.61$) ตามลำดับ ยกเว้นด้านการหารายได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.54$)

ตารางที่ 4-3 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการหารายได้

การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ท่านทราบว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่ายจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต	3.46	0.72	มากที่สุด	1
ท่านทราบว่าหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต	3.17	0.78	มาก	4
ท่านทราบว่าพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น	3.18	0.78	มาก	3
ท่านทราบว่าบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลผ่านการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยตรวจสอบสถานภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่าง ๆ	3.29	0.70	มากที่สุด	2
รวม	3.27	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการหารายได้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ พนักงานทราบว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่ายจะช่วยลดความเสี่ยงในการ

ดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.72$) และพนักงานทราบว่าการทำงานการเงินส่วนบุคคลผ่านการจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยตรวจสอบสถานภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 0.70$) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ พนักงานทราบว่าการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีขึ้นส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.78$) และพนักงานทราบว่าหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.78$)

ตารางที่ 4-4 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการใช้จ่ายเงิน

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ท่านมีการตั้งงบประมาณก่อนการใช้จ่าย	3.07	0.69	มาก	3
ท่านเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนซื้อ	3.23	0.69	มาก	1
ท่านมีการสรุปค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ	2.89	0.78	มาก	4
ก่อนท่านซื้อสินค้า จะคิดไตร่ตรองถึงความจำเป็น	3.17	0.68	มาก	2
รวม	3.09	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4-4 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการใช้จ่ายเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.55$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พนักงานเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนซื้อ ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.69$) ก่อนพนักงานซื้อสินค้าจะคิดไตร่ตรองถึงความจำเป็น ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.68$) พนักงานมีการตั้งงบประมาณก่อนการใช้จ่าย ($\bar{X} = 3.07$, $SD = 0.69$) และพนักงานมีการสรุปค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.89$, $SD = 0.78$)

ตารางที่ 4-5 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการออมเงิน

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ท่านมีการเก็บออมเงินจากรายได้ เพื่อไว้ใช้ยาม ฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย วางงาน เป็นต้น	3.13	0.72	มาก	3
ท่านมีการเก็บออมเงินเพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อค่าน้ำบ้าน ค่าน้ำรถ ท่องเที่ยว เก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน หรือไว้ใช้หลัง เกษียณ เป็นต้น	3.18	0.66	มาก	1
เมื่อเงินเดือนออกท่านแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อการ ออม และส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย	3.12	0.72	มาก	2
รวม	3.15	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการออมเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พนักงานมีการเก็บออมเงินเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.66$) พนักงานมีการเก็บออมเงินจากรายได้ เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.72$) และเมื่อเงินเดือนออกพนักงานแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อการออม และส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.72$)

ตารางที่ 4-6 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการลงทุน

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ท่านมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย เป็นต้น	2.50	0.80	น้อย	3
ท่านรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อ กองทุน หุ้น พันธบัตร เป็นต้น	2.48	0.79	น้อย	4
ท่านมีการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่น การ ซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น	2.81	0.77	มาก	1
ท่านรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่างๆ	2.73	0.73	มาก	2
รวม	2.63	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการลงทุนของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ได้แก่ พนักงานมีการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่างๆ ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.77$) พนักงานรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่างๆ ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.72$) และค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ได้แก่ พนักงานมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 2.50$, $SD = 0.80$) และพนักงานรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน ($\bar{X} = 2.48$, $SD = 0.79$)

ตารางที่ 4-7 ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	SD	แปลความ	ลำดับ
ท่านมีการคาดการณ์อายุที่จะเกษียณ	2.75	0.76	มาก	2
ท่านมีการประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ	2.75	0.75	มาก	2
ท่านมีการประมาณการรายได้หลังเกษียณ	2.81	0.74	มาก	1
รวม	2.77	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.77$, $SD = 0.68$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พนักงานมีการประมาณการรายได้หลังเกษียณ ($\bar{X} = 2.81$, $SD = 0.74$) พนักงานมีการคาดการณ์อายุที่จะเกษียณ ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 0.76$) และพนักงานมีการประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 0.75$)

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ตารางที่ 4-8 ข้อมูลจำนวนและร้อยละลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ลักษณะการเป็นหนี้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนี้ดี/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้	166	41.50
หนี้ไม่ดี/หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	151	37.75
ไม่มีหนี้	83	20.75

จากตารางที่ 4-8 พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง มีลักษณะการเป็นหนี้/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 หนี้ไม่ดี/หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.75 และไม่มีหนี้ 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน “ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้” ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) โดยเงื่อนไขการวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ว่า ตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบเงื่อนไขดังนี้

1. การตรวจสอบค่า Tolerance และ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ผลปรากฏดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 ค่า VIF (Variance Inflation Factor) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	Tolerance	VIF
ด้านการหารายได้	0.776	1.289
ด้านการใช้จ่ายเงิน	0.590	1.696
ด้านการออมเงิน	0.570	1.756
ด้านการลงทุน	0.676	1.479
ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ	0.591	1.693

จากตารางที่ 4-9 พบว่า ตัวแปรอิสระมีค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.289 ถึง 1.756 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 แสดงว่าตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่ามากกว่า 0.10 แสดงว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ไม่ก่อให้เกิดภาวะตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) (นภคกุล ร่มโพธิ์, 2555)

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ผลปรากฏดังตารางที่ 4-10
 ตารางที่ 4-10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล
 พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	ด้าน การ หารายได้	ด้าน การใช้ จ่ายเงิน	ด้าน การ ออมเงิน	ด้าน การ ลงทุน	ด้าน การ วางแผนยาม ปลดเกษียณ
ด้านการหารายได้	1.00	0.43*	0.37*	0.23*	0.15*
ด้านการใช้จ่ายเงิน		1.00	0.57*	0.34*	0.38*
ด้านการออมเงิน			1.00	0.33*	0.48*
ด้านการลงทุน				1.00	0.54*
ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ					1.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4-10 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ทั้ง 5 ตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.15-0.57 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.80 หมายความว่า ตัวแปรปัจจัยการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลทั้ง 5 ปัจจัย ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง จึงสามารถนำมาวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกได้ โดยจะไม่เกิดปัญหาตัวแปรมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ตามหลักเกณฑ์ของ Stevens (ยูทช ไกรวรรณ, 2557)

ตารางที่ 4-11 การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสมการกับลักษณะการเป็นหนี้

Model	-2 Log Likelihood	Chi-Square	df	Sig.
Intercept Only	834.59			
Final	785.08	49.50	10	0.00*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4-11 เมื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับลักษณะการเป็นหนี้ พบว่า การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ที่ต่างกันส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4-12 การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่ใช้ในสมการ

การรับรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินส่วนบุคคล	-2 Log Likelihood of Reduced Model	Chi-Square	df	<i>p</i>
Intercept	802.23	17.15	2	0.00
ด้านการหารายได้	786.25	1.17	2	0.55
ด้านการใช้จ่ายเงิน	790.42	5.34	2	0.06
ด้านการออมเงิน	800.67	15.59	2	0.00*
ด้านการลงทุน	788.95	3.87	2	0.14
ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ	795.203	10.12	2	0.00*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4-12 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเป็นหนี้ ได้แก่ การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ด้านการออม ($\chi^2 = 15.59, p = 0.00$) และด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ ($\chi^2 = 10.12, p = 0.00$)

ตารางที่ 4-13 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแบบจำลองความถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม

ลักษณะการเป็นหนี้	B	Std. Error	Wald	df	Sig.	Exp(B)
ไม่เป็นหนี้ Intercept	-1.265	1.036	1.491	1	0.22	
ด้านการหารายได้	-0.038	0.287	0.017	1	0.89	0.963
ด้านการใช้จ่ายเงิน	-0.788	0.350	2.806	1	0.09	0.455
ด้านการออมเงิน	1.075	0.323	11.093	1	0.00*	2.929
ด้านการลงทุน	-0.525	0.292	3.238	1	0.07	0.592
ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ	0.453	0.271	5.069	1	0.02*	1.573

ตารางที่ 4-13 (ต่อ)

ลักษณะการเป็นหนี้	B	Std. Error	Wald	df	Sig.	Exp(B)
เป็นหนี้ดี Intercept	-3.714	0.941	15.572	1	0.00	
ด้านการหารายได้	0.229	0.255	0.806	1	0.36	1.257
ด้านการใช้จ่ายเงิน	-0.212	0.282	0.564	1	0.45	.809
ด้านการออมเงิน	0.860	0.269	10.192	1	0.00*	2.364
ด้านการลงทุน	-0.370	0.241	2.353	1	0.12	.691
ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ	0.724	0.232	9.716	1	0.00*	2.063

* $p < 0.05$

หมายเหตุ : กลุ่มอ้างอิง คือ ลักษณะการเป็นหนี้ไม่ดี

จากตารางที่ 4-13 พบว่า การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการออมเงิน และ ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณส่งผลต่อการไม่มีหนี้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.07 และ 0.45 ตามลำดับ โดยที่การรับรู้ด้านการออมจะส่งผลต่อการไม่มีหนี้ 2.92 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะเป็นหนี้ไม่ดี และการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนยามปลดเกษียณจะส่งผลต่อการไม่มีหนี้ 1.57 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะเป็นหนี้ไม่ดี

และการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการออมเงินและด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ ส่งผลต่อลักษณะหนี้ดี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.86 และ 0.72 ตามลำดับ โดยที่การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการออมเงิน จะส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี 2.36 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะหนี้ไม่ดี และการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนยามปลดเกษียณ จะส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี 2.06 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะหนี้ไม่ดี

ตารางที่ 4-14 การประเมินความเหมาะสมของตัวแปรสมการที่ใช้พยากรณ์

เหตุการณ์ที่ศึกษา	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์				ร้อยละที่พยากรณ์ถูก
	ลักษณะการเป็นหนี้			ร้อยละที่	
	ไม่เป็นหนี้	เป็นหนี้ดี	เป็นหนี้ไม่ดี		
ลักษณะการเป็นหนี้	ไม่เป็นหนี้	0	46	37	0.00
	เป็นหนี้ดี	3	116	47	69.90
	เป็นหนี้ไม่ดี	2	69	80	53.00
ร้อยละ		1.30	57.80	41.00	49.00

*Nagelkere $R^2 = 0.132$

จากตารางที่ 4-14 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการออมเงินและด้านการวางแผนยามปลดเกษียณสามารถอธิบายความผันแปรของลักษณะการเป็นหนี้ได้ร้อยละ 13.20 (Nagelkere R^2 เท่ากับ 0.132) ตลอดจนมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความถูกต้องของลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงาน ได้ร้อยละ 49.00 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. พนักงานที่มีหนี้ดี จำนวน 166 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 69.90
2. พนักงานที่มีหนี้ไม่ดี จำนวน 151 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 53.00
3. พนักงานที่ไม่มีหนี้ จำนวน 83 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 0.00

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนเป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็น ร้อยละ 52.00 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 มีจำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 ส่วนมากมามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 มีตำแหน่งเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 82.25 ส่วนใหญ่เป็นบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น 195 บริษัท คิดเป็น ร้อยละ 48.75

2. การรับรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลเกือบทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการออมเงิน ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณและด้านการลงทุน ตามลำดับ ยกเว้นด้านการหารายได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง มีลักษณะการเป็นหนี้ดี/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 หนี้ไม่ดี/หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 และไม่มีหนี้ 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80

การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ด้านการออมเงินและด้านการวางแผนยามปลดเกษียณส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้

จังหวัดระยอง โดยที่การรับรู้ด้านการออมจะส่งผลต่อการไม่มีหนี้ 2.92 เท่า และจะส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี 2.36 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะหนี้ไม่ดี และด้านการวางแผนยามปลดเกษียณจะส่งผลต่อการไม่มีหนี้ 1.57 เท่า และจะส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี 2.06 เท่า เมื่อเทียบกับลักษณะเป็นหนี้ไม่ดี ซึ่งผลการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความถูกต้องของลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงาน ได้ร้อยละ 49.00 โดยพนักงานที่มีหนี้ดี จำนวน 166 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 69.90 พนักงานที่มีหนี้ไม่ดี จำนวน 151 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 53.00 และพนักงานที่ไม่มีหนี้ จำนวน 83 คน พยากรณ์ความถูกต้องได้ร้อยละ 0.00 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ในตารางที่ 5-1

ตารางที่ 5-1 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
ระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้	ยอมรับสมมติฐาน
ระดับการรับรู้ด้านการหารายได้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง	ปฏิเสธสมมติฐาน
ระดับการรับรู้ด้านการใช้จ่ายเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง	ปฏิเสธสมมติฐาน
ระดับการรับรู้ด้านการออมเงินของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง	ยอมรับสมมติฐาน
ระดับการรับรู้ด้านการลงทุนของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง	ปฏิเสธสมมติฐาน
ระดับการรับรู้ด้านการวางแผนยามปลดเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง	ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ทั้งนี้เพราะว่า การรับรู้ที่แตกต่างกัน ก็ส่งผลให้พฤติกรรมด้านการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน และกระทบต่อการเป็นหนี้สินที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพนักงานมีการรับรู้ข้อมูลการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลก็สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตทำให้ไม่เป็นหนี้ สอดคล้องกับวิจัยของ ขนิษฐา วนะสุขและคณะ (2557) ได้กล่าวถึง แนวคิดที่น่าสนใจที่ทำให้ครัวเรือนแก้ไขปัญหาหนี้ได้สำเร็จ ได้แก่ (1) การหาแหล่งรายได้ที่หลากหลาย เป็นการลดการพึ่งพารายได้เพียงแหล่งเดียว การมีรายได้ที่หลากหลายเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการสูญเสียรายได้จากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง และทำให้ครัวเรือนยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดี (2) การลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เป็นการสร้างวินัยทางการเงิน โดยเริ่มต้นจากการทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งทำให้สามารถลดทอนค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและนำเงินส่วนที่เหลือมาชำระหนี้สินของครอบครัวได้ (3) การสร้างวินัยในการออม หากครัวเรือนมีการออมและสะสมความมั่งคั่งเพียงพอต่อการใช้จ่ายในยามจำเป็นจะสามารถลดการพึ่งพาการกู้ยืมได้ (4) การไตร่ตรองก่อนก่อหนี้โดยพิจารณาถึงความจำเป็นในการก่อหนี้ และไตร่ตรองให้รอบคอบว่าหนี้ใดก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต และลำดับความสำคัญของการก่อหนี้ก่อนการกู้ยืม ซึ่งทำให้ครัวเรือนสามารถบริหารหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสาวิตี รังสิภัทร์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการเป็นหนี้สิน พบว่าเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้วยการแก้ไขระดับบุคคลและครอบครัว ในระดับบุคคลแก้ไขโดยการวางแผนประกอบอาชีพด้วยความมานะอดทนขยันขันแข็ง มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน วางแผนกำหนดระยะเวลาใช้หนี้และพยายามทำตามแผนให้ได้ มีการนำหลักศาสนามาแก้ไขปัญหาหนี้สิน และหาทางเจรจาประนอมหนี้กับเจ้าหนี้โดยไม่ใช้วิธีการหนีหนี้ มีความขยันขันแข็งใจในการซื้อของ วางแผนการใช้บัตรเครดิต ส่วนระดับครอบครัว โดยให้สมาชิกในครอบครัวช่วยกันประหยัดและตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออก หารายได้เพิ่มเติมให้กับครอบครัว การจัดสรรการใช้จ่ายที่แบ่งเป็น 3 ส่วน คือค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว และเงินออม

2. การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการออมส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่า พนักงานที่มีการเก็บออมเงินไว้ หากเกิดเรื่องราวไม่คาดฝันต่าง ๆ ในชีวิต เช่น อุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย ก็สามารถนำเงินออมออกมาใช้จ่ายแทนการกู้ยืมเงินจากผู้อื่น ทำให้ไม่เป็นหนี้ **ซึ่ง** สอดคล้องกับ ธาราทิพย์ ตั้งกาญจนภาสน์ (ม.ป.ป.) พบว่า การออมเป็นตัวแปรสำคัญของปัญหาหนี้ครัวเรือน เพราะถ้าออมไว้ไม่เพียงพอก็จะทำให้ครัวเรือนต้องกู้เต็มมูลค่าหรือเป็นหนี้สูง เมื่อมีหนี้สูงก็จำเป็นต้องยืดระยะเวลาผ่อนชำระให้นานขึ้น การมีเงินออมที่เพียงพอทำให้ครัวเรือนมีเงินสำรองไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน รวมถึงการออมยังทำหน้าที่เป็น ภูมิคุ้มกันไม่ให้เกิดการก่อหนี้ของครัวเรือนก่อให้เกิดปัญหาทางการเงิน ตลอดจนช่วยลดความเสี่ยงของการผิคนัด ชำระหนี้ทั้งในวันนี้และอนาคต

3. การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พนักงานที่คำนึงถึงการเกษียณ จะมีการคำนวณถึงจำนวนเงินที่ต้องใช้หลังการเกษียณ ซึ่งส่งผลต่อการออมและการลงทุนเพื่อให้มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายหลังเกษียณ อันมีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายและการเป็นหนี้สิน **ซึ่งสอดคล้องกับ** สุรสิทธิ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ชีวิตหลังเกษียณของข้าราชการครู พบว่า ควรมีการวางแผนก่อนการเกษียณ 5 ปีโดยประมาณ ซึ่งเป็นการวางแผนในระยะยาวทั้งนี้หากมีการวางแผนที่ไม่ดีแล้วจะส่งผลกระทบต่อด้านการใช้จ่ายการเงินและการเป็นหนี้สิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้และมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งถัดไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากผลการศึกษา พบว่า การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการออมเงินของพนักงาน ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ด้านการออมที่ส่งผลต่อการไม่เป็นหนี้ เท่ากับ 1.07 และค่าสัมประสิทธิ์ด้านการออม ที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี เท่ากับ 0.86 ดังนั้นในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือพนักงานในการบริหารจัดการด้านหนี้สินจึงควรส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับการออมเงิน โดยเริ่มจากการให้ความรู้เกี่ยวกับการออมเงินก่อนการใช้จ่าย

การแบ่งสัดส่วนการออมเงิน และการวางแผนเป้าหมายการออม และการสร้างวินัยการออมเงินเพื่อให้เกิดพฤติกรรมการออมเงินที่ยั่งยืนต่อไป

2. จากผลการศึกษา พบว่า การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณของพนักงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 และยังพบว่า การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณของพนักงานส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ด้านการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณที่ส่งผลต่อการไม่เป็นหนี้ เท่ากับ 0.45 และค่าสัมประสิทธิ์ด้านการออม ที่ส่งผลต่อการเป็นหนี้ดี เท่ากับ 0.72 ดังนั้นในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือพนักงานในการบริหารจัดการด้านหนี้สิน จึงควรส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการออกเงินเพื่อเกษียณอายุ ได้แก่ การกำหนดอายุที่ต้องการจะเกษียณ การประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ การประมาณการค่าใช้จ่ายและรายได้หลังเกษียณ รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการออมเพื่อการเกษียณวิธีต่างๆ เช่น การฝากประจำ การลงทุนในการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การซื้อประกันชีวิตระยะยาว เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อยังพบประเด็นที่จำเป็นจะต้องส่งเสริมความรู้ ดังนี้

3.1 ด้านการหารายได้ พบว่า ประเด็นด้านการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.17 จึงควรส่งเสริมให้พนักงานหารายได้จากการทำอาชีพเสริม หรือการหารายได้ในช่วงเวลาว่าง เช่น การทำอาชีพขายของออนไลน์หลังเลิกงาน การปลูกผักสวนครัวนำมาขาย เป็นต้น

3.2 ด้านการใช้จ่ายเงิน พบว่า ประเด็นด้านการใช้จ่ายโดยมีการสรุปค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.89 จึงควรส่งเสริมให้พนักงานมีการจดบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย สรุปการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง โดยควบคุมรายจ่ายไม่ให้สูงเกินรายรับ

3.3 ด้านการลงทุน พบว่า ประเด็นด้านการลงทุนพนักงานมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.50 จึงควรส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ด้านการลงทุน ให้รู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุน หุ้น พันธบัตร รวมถึงการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้ยังต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการลงทุนประเภทต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งถัดไป

1. จากการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง จึงควรมีการขยายผลการศึกษาเพิ่มเติมไปยังเขตพื้นที่อื่นๆ ทั้งในนิคมอุตสาหกรรมและนอกนิคมอุตสาหกรรม เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ และแนวโน้มการเป็นหนี้ให้สามารถนำข้อมูลไปวางแผน ส่งเสริม พัฒนาความรู้ของพนักงานบริษัทเอกชนให้มีความรู้ด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้น

2. เนื่องจากการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล ในการศึกษาคั้งต่อไปควรศึกษากับตัวแปรอื่น ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น ค่าใช้จ่ายครัวเรือน ปริมาณหนี้สิน พฤติกรรมการออมเงิน พฤติกรรมการใช้จ่าย เป็นต้น ทั้งนี้ตัวแปรดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อภาระหนี้สิน

3. ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มีการศึกษาดำรงงานใดตำแหน่งงานหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งในผลการศึกษาระบุว่า ตำแหน่งงานต่างกันส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ โดยศึกษาเฉพาะในตำแหน่งพนักงาน/เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในตำแหน่งพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งมีรายได้ค่อนข้างน้อย เพื่อนำผลไปวางแผนช่วยเหลือพนักงานในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

บรรณานุกรม

- กฤตกร จินดาวัฒน์. (2559). ปัญหาหนี้ในระบบและแนวทางการแก้ไข โดยภาครัฐ. วันที่ค้นข้อมูล 3 พฤศจิกายน 2560 , เข้าถึงได้จาก
http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=36054
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2557). *คนรวยกับคนจนมีงบการเงินต่างกันอย่างไร*. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก https://www.saa-thai.org/download/%E0%B8%81.%E0%B8%84.57_TSI-Article_Inv_EQ_172.pdf.
- กฤษฎา ศักดิ์ศรี. (2540). *องค์การกับมนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: อักษรวิทยา.
- กมลวรรณ พาลีก. (2554). *กระบวนการก่อนหนี้ในระบบของแรงงาน : กรณีศึกษาเทคนิคอุตสาหกรรมเครื่องสหพัฒนาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กองทุนเปิดบัวหลวงธนทวี. (ม.ป.ป.). เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก
<http://www.bangkokbank.com/BangkokBankThai/Documents/Site%20Documents/Mutual%20Funds/Article1.pdf>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2559). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows*. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ
- การขาดวินัยทางการเงินมหันตภัยใกล้ตัว*. (2557). นววิศาสตร์. 97(12), 66-69.
- กิจติพร สิทธิพันธุ์. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ขนิษฐา วนะสุข, จุฬารัตน์ โฆษะโกและภาวนิศร์ ชวัลลสี. (2557). *หนี้ครัวเรือนกับเศรษฐกิจภาคใต้*. ธนาคารแห่งประเทศไทย.(ม.ป.ท.)
- ขรรค์ชัย อนันตสมบุรณ์. (ม.ป.ป.). *การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนกรณีความเหลื่อมล้ำด้านปัญหาหนี้สินในระบบ*. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก
http://elibrary.constitutionalcourt.or.th/document/documents/documents/Individual_Study_40.pdf

- จิระเดช โคตะเป. (2557). การศึกษาพฤติกรรม และสาเหตุของการก่อหนี้ ของข้าราชการครู ใน
จังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชญญา ประสุรภย์. (2557). การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการก่อหนี้ของข้าราชการครูใน
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
คณะ, วิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชารวีบุตร บำรุง. (2555). รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชน
อายุระหว่าง 30 – 40 ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2544). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
รวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฐานิตา มีลา. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ในระบบของชาวนา ในเขตอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประกอบการ, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). วางแผนหนี้อื่น. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้จาก
https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_3.pdf.
- _____ . (2558). วางแผนการใช้จ่ายเงิน. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560,
เข้าถึงได้จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_2.pdf.
- _____ . (2558). วางแผนการลงทุน. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้
จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_5.pdf.
- _____ . (2558). วางแผนการลงทุน. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560, เข้าถึงได้
จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_6.pdf.
- ทรายทอง เลิศเปียง. (2557). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการ
บัญชี คณะบริหารธุรกิจ. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภาคเหนือ. ปีที่ 4 (ฉบับที่ 6). 15-26.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). รู้รอบเรื่องการเงิน เป็นหนี้อย่างเป็นสุข (ม.ป.ท.)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556. (ม.ป.ท.)
- ธราทิพย์ ตั้งกาญจนภาสัน (ม.ป.ป.) การออม : จุดเริ่มต้นและทางออกของ 'หนี้ครัวเรือน'. เข้าถึง
เมื่อ 1 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก
https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_15Oct2019.aspx

- ธิดา ว่องวันดี. (2550). การวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ
ในสังกัดส่วนกลาง. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิธิตา ศรีสองเมือง.(2556).การรับรู้ของพนักงานการทางพิเศษแห่งประเทศไทยที่มีต่อการจัดการ
ความรู้.การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. แขนงวิชาบริหารธุรกิจ, สาขาวิชา
วิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภคกร ร่มโพธิ์ . (2555). การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และ
การบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แนวคิดพุทธปรัชญากับการแก้ปัญหาหนี้สิน.เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560,เข้าถึงได้จาก <http://archive.wunjun.com/ramprachin17/16/169.html>.
- นฤมล อินทโณม. (2554). ศึกษาผลกระทบต่อการหนี้สินของทหารชั้นประทวน สังกัด กรม
สนับสนุน กองพลทหารราบ 9. บัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- ประสิทธิ์ ฝาสุข. (2550). ปัญหาหนี้สินนอกระบบภาคประชาชน: กรณีประชาชนในเขต
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารงานท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรภัทร อินทรารพัฒน์, สิริรัตน์ เชษฐสุมน และผ่องพรรณ ดรัยมงคลกุล.(2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่
มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้สินของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร. ว. เกษตรศาสตร์
(สังคม). ปีที่ 35 (ฉบับที่ 1), 1-15.
- พรหมมินทร์ บัวชื่นบาล. (2550). โครงการวิจัยแก้ไขปัญหาหนี้สินของคนในชุมชนแม่ฮ่องพัฒนา.
(ม.ป.ท.)
- พิบูล ทีปะปาล. (2551). พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ภัทรพร กิจชัยนุกูล. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์), คณะสถิติประยุกต์ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2562). แอลงข่าว โพลวันแรงงาน.วันที่ค้นข้อมูล 10 กันยายน 2562,
เข้าถึงได้จาก <https://www.thaichamber.org/th/news/view/53/>.

- มุกดา โควกุล. (2558). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากร
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสาร Business Administration and
Economics Review. 12(1), 128-149.
- วารกรณ์ สามโกเศศ.(2556). เป็นหนึ่อย่างไ้ให้มีความสุข. เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560,เข้าถึงได้จาก
<http://www.varakorn.com/page.php?id=71>
- วิเชียร วิทยอุดม.(2556). พฤติกรรมองค์กร (Organization Behavior). นนทบุรี: ธนรัชการพิมพ์.
วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ.(ม.ป.ป.). การวางแผนการเงินอย่างมีวินัยและหลักธรรมะในการลงทุน.
เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2560,เข้าถึงได้จาก
<http://www.makemoneyclub.com/newnip/images/pdf/nip23/nip23train23122014x2.pdf>
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2551). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริณา โภคาพานิชย์และสัญญา เคนาภูมิ (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรอำเภอ
ท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ 5 (ฉบับพิเศษ). 192-
201.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2562). หนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีไตรมาส 2/62 ทรงตัวที่ 78.7% ... แต่หนี้ยังคงโต
เร็วกว่าเศรษฐกิจ. วันที่ค้นข้อมูล 27 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้จาก
<https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/y3823.aspx>
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2552). หลักสูตรวางแผนการเงิน : ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการ
วางแผนการเงิน. (ม.ป.ท.)
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2557). HAPPY MONEY ตอน องค์กรสร้างสุขทาง
การเงิน. (ม.ป.ท.)
- สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2557). แก้ไขปัญหาหนี้สินแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจ
ไทยอย่างยั่งยืน. วันที่ค้นข้อมูล 10 กันยายน 2560, เข้าถึงได้จาก
<http://kenaninstituteasia.blogspot.com/2014/11/?m=0>.
- สนทยา เขมวิรัตน์ และดวงใจ เขมวิรัตน์.(2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของ
บุคลากร กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สนทยา เขมวิรัตน์.(2555). ความรู้และทักษะของนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล:
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. คณะบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- สมมาตุ มหารักษ์. (2547). *ภาวะหนี้สินของบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2547*. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมนึก กัททิษณี. (2544). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กอปกินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สวรรณค์ อาจพักปัง. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในประเทศไทย
เศรษฐกิจอาเซียนของพนักงานในธุรกิจ โรงแรมเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี*.
วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, คณะการ
จัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาริษฐ์ โพธิ์ศรี. (2557). *ทัศนคติที่มีต่อหนี้ในระบบในรูปแบบสินเชื่อส่วนบุคคลของประชาชนอำเภอ
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. วารสารวิทยาการจัดการ. ปีที่ 33 (ฉบับที่ 1). 159-185.
- สาวตรี รังสิภัทร์, ศุภพร ไทยภักดี, ชัชชัย แก้วสนธิ, นันทกา แสงจันทร์ และกฤษณะ ภาณุวาส.
(2554). *สาเหตุการเป็นหนี้สินและแนวทางแก้ไขเพื่อการประกอบอาชีพของนิสิตบัณฑิต
สาขาส่งเสริมการเกษตร.(ม.ป.ท.)*
- สุกานดา กลิ่นขจรและนรรรัฐ รื่นกวี.(2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกร จังหวัด
นครราชสีมากรณีศึกษา อำเภอด่านขุนทด และอำเภอโนนสูง*. ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สุจใจ น้ำผุดและอนุชานฎ เจริญจิตรกรรม.(2551). *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล(พิมพ์ครั้งที่ 5)*.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพิชฌาย์ พรพิชฌรงค์. (ม.ป.ป.). *รูปแบบการจัดการหนี้เชิงพุทธบูรณาการ: ศักยภาพพนักงาน
บริษัทในนิคมอุตสาหกรรม*. วารสารเซนต์จอห์น.
- สุรสิทธิ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2558). *ชีวิตหลังเกษียณของข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรศักดิ์รัตน์ จำเนียรพล. (2557). *หนี้ในระบบกับความเป็นธรรมทางสังคม*. ประชุมวิชาการ
ประจำปี 57 (หน้า 25-57). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2560). *โครงการระเบียงเศรษฐกิจ
ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)*.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา กองบัญชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ (2557). *การขาดวินัยทางการเงิน
หันดภัยใกล้ตัว*. นาวิกศาสตร์. 97(12), 66-69.
- โตมร์ศรี จันทร์รัตน์. (2560). *มุมมองใหม่หนี้ครัวเรือนไทย ผ่าน Big Data ของเครดิตบูโร*. วันที่ค้น
ข้อมูล 10 กันยายน 2560, เข้าถึงได้จาก https://www.pier.or.th/?post_type=abridged&p=4497.

อภิญา อิงอาจ. (2557). *การวิเคราะห์เชิงสถิติเพื่อการวิจัย เล่ม 2*. ชลบุรี : สาขาวิชาการจัดการ
ทรัพยากรมนุษย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรรถพล อรรถวณิช, ปราณินทร์ กัตัญญตานนท์, เขมฤทัย ต้นหงษ์มาศ, วรปรานี สิทธิสรวง,
และธีรรา สุมาวงศ์. (2554). *การศึกษาแนวทางการใช้มาตรการทางกฎหมายในการกำกับ
ดูแลและแก้ไขปัญหาเจ้าหนี้ในระบบ*. วันที่ค้นข้อมูล 10 กันยายน 2560, เข้าถึงได้จาก
www.fpo.go.th/e_research/ebook/pdf_file/1341904897.pdf

Bendig, W. (1954). Reliability and the number of rating scale categories. *Journal of Applied
Psychology*, 38, 38-40.

Siam Gazette. (2017). *Amata 2017 Directory*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถามในแบบสอบถามว่ามีความเหมาะสมต่อการปรับปรุงและการนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

- + 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน
- 0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน
- 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นการประเมิน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง หรือถูกต้องเพียงใด

ตารางที่ ผ-1 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	สรุปผล
		1	2	3			
ด้านการหารายได้							
1.	ท่านทราบว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่ายจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	ท่านทราบว่าการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ ผ-1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	สรุปผล
		1	2	3			
ด้านการหารายได้							
3.	ท่านทราบว่าการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ท่านทราบว่าการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคลผ่านการจดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยตรวจสอบสถานภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่างๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการใช้จ่ายเงิน							
5.	ท่านมีการตั้งงบประมาณก่อนการใช้จ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	ท่านเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนซื้อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.	ท่านมีการสรุปค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	ก่อนท่านซื้อสินค้า จะคิดไตร่ตรองถึงความจำเป็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการออมเงิน							
9.	ท่านมีการเก็บออมเงินจากรายได้เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เช่น เก็บปว ยว่างงาน เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	ท่านมีการเก็บออมเงินเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อคาวนบ้าน คาวนรถ ท่องเที่ยว เก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน หรือไว้ใช้หลังเกษียณ เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ผ-1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	สรุปผล
		1	2	3			
ด้านการออมเงิน							
11.	เมื่อเงินเดือนออกท่านแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อการออม และส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการลงทุน							
12.	ท่านมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13.	ท่านรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุน หุ้น พันธบัตร เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	ท่านมีการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	ท่านรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่าง ๆ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
การวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ							
16.	ท่านมีการคาดการณ์อายุที่จะเกษียณ	0	0	+1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
17.	ท่านมีการประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	ท่านมีการประมาณการรายได้หลังเกษียณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	ท่านทราบวิธีการวางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลังเกษียณ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนRMF	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : การรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลต่อลักษณะการเป็นหนี้ของ
พนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาาระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล และศึกษาาระดับการรับรู้การบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อลักษณะการเป็นหนี้ ของพนักงานบริษัทเอกชนในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จ. ระยอง โดยผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงานบริษัทเอกชน รวมถึงการนำข้อมูลมาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานในภาพรวมได้ ซึ่งผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านตอบทั้งหมดจะสงวนเป็นความลับ

คำชี้แจง: แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะการเป็นหนี้

ภัทรพงศ์ ฐิติกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
คณะกรรมการจัดการและกองทุนเพื่อ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ปัจจุบันท่านมีอายุ

ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาที่สูงสุดของท่าน

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

4. จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะด้านการเงิน (บุคคลที่ให้ความดูแลด้วยการให้เงิน เพื่อการเลี้ยงดูหรือช่วยเหลือเกื้อกูลด้านการเงิน)

ไม่มี 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน 5 คนขึ้นไป

5. รายได้ของท่านต่อเดือน

10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท
 40,001- 50,000 บาท 50,001 – 60,000 บาท 60,001- 70,000 บาท
 70,001 ขึ้นไป

6. ตำแหน่ง

พนักงาน/เจ้าหน้าที่ หัวหน้างาน ผู้ช่วยผู้จัดการ/ผู้จัดการขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลการรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล

การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล	ไม่เห็นด้วย (1)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย มากที่สุด (4)
<p>ด้านการหารายได้ หมายถึง พนักงานมีการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต แต่ไม่ละทิ้งการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น และมีการจัดหางบการเงินส่วนบุคคลผ่านการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบสภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่างๆ และมั่นใจว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่าย</p>				
1. ท่านทราบว่าระดับรายได้มากกว่ารายจ่ายจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต				
2. ท่านทราบว่ามีการหารายได้จากหลายแหล่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิต				
3. ท่านทราบว่าการพัฒนาตนเองเพื่อทำงานหลักให้ดีส่งผลให้รายได้หลักเพิ่มขึ้น				
4. ท่านทราบว่ามีการจัดหางบการเงินส่วนบุคคลผ่านการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยตรวจสอบสภาพทางการเงินในช่วงเวลาต่างๆ				
<p>ด้านการใช้จ่ายเงิน หมายถึง พนักงานมีการตั้งงบประมาณก่อนใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการเปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ สรุปการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ คิดไตร่ตรองก่อนซื้อถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ซื้อ ทั้งนี้จะไม่รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสะสมทุนและการออม เช่น ค่าซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดินและของมีค่าต่าง ๆ</p>				
5. ท่านมีการตั้งงบประมาณก่อนการใช้จ่าย				

การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล	ไม่เห็น ด้วย (1)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย มากที่สุด (4)
6. ท่านเปรียบเทียบราคาสินค้าก่อนซื้อ				
7. ท่านมีการสรุปค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ				
8. ก่อนท่านซื้อสินค้า จะคิดไตร่ตรองถึงความจำเป็น				
<p>ด้านการออมเงิน หมายถึง พนักงานมีเงินที่เก็บออมมาจากรายได้ เพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ว่างาน เป็นต้น หรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อค่าน้ำบ้าน ค่าน้ำรถ ท่องเที่ยว หรือเก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน และมีการออมก่อนการใช้จ่าย (รายได้-เงินออม = ค่าใช้จ่าย) โดยมีวิธีการในการออม เช่น การฝากธนาคาร หยอดกระปุกออมสิน เป็นต้น</p>				
9. ท่านมีการเก็บออมเงินจากรายได้ เพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ว่างาน เป็นต้น				
10. ท่านมีการเก็บออมเงินเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เพื่อค่าน้ำบ้าน ค่าน้ำรถ ท่องเที่ยว เก็บเงินไว้เพื่อแต่งงาน หรือไว้ใช้หลังเกษียณ เป็นต้น				
11. เมื่อเงินเดือนออกท่านแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อการออม และส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย				
<p>ด้านการลงทุน หมายถึง พนักงานมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย และรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุน หุ้น พันธบัตร รวมถึงการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่น การซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้พนักงานรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจากการลงทุนประเภทต่างๆ</p>				

การรับรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการเงินส่วนบุคคล	ไม่เห็น ด้วย (1)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย มาก (3)	เห็นด้วย มากที่สุด (4)
12. ท่านมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้ในการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในรูปของ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขาย เป็นต้น				
13. ท่านรู้จักวิธีการลงทุนทางการเงิน เช่น การซื้อ กองทุน หุ้น พันธบัตร เป็นต้น				
14. ท่านมีการนำเงินไปซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่น การ ซื้อทอง ซื้อบ้าน และที่ดิน เป็นต้น				
15. ท่านรับรู้และเข้าใจความเสี่ยงในการขาดทุนจาก การลงทุนประเภทต่างๆ				
<p>การวางแผนการเงินเพื่อสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ หมายถึง การวางแผนการเงินเพื่อชีวิต หลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินในช่วงทำงาน เพื่อนำมาใช้หลังจากที่หยุดทำงานแล้ว ซึ่งพนักงานจะ มีการคาดการณ์อายุที่ต้องการจะเกษียณ ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ ประมาณ การค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ประมาณการรายได้หลังเกษียณ วางแผนการออมเพื่อการเกษียณมี วิธีการต่างๆ เช่น ฝากประจำ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เป็นต้น</p>				
16. ท่านมีการคาดการณ์อายุที่จะเกษียณ				
17. ท่านมีการประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ				
18. ท่านมีการประมาณการรายได้หลังเกษียณ				
19. ท่านทราบวิธีการวางแผนการเงินเพื่อชีวิตหลัง เกษียณ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนRMF				

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะการเป็นหนี้

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ภาระหนี้สินส่วนใหญ่ของท่าน ที่เป็นภาระหลัก มีลักษณะแบบใด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

หนี้ดี/หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ คือ หนี้ที่มีประโยชน์ต่อตัวผู้เป็นหนี้ เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว เช่น ซื้อมันหรือที่ดิน หนี้เพื่อการศึกษา หนี้เพื่อการลงทุน เป็นต้น

หนี้ไม่ดี/หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ หนี้ที่ไม่ช่วยเพิ่มรายได้ ไม่มีประโยชน์ในอนาคต เป็นของใช้แล้วหมดไป เช่น หนี้เพื่อการอุปโภค บริโภค ซื้ของเกินความจำเป็น อาทิ หนี้บัตรเครดิต ผ่อนโทรศัพท์มือถือ ซื้รถ เป็นต้น

ไม่มีหนี้